

Ndudu ìì Nì Dàcùnì Dios San Juan

Ñà-ndùá cachítnùhu nùù tutu yohó

1 Tutu yohó nduú tutu ndé
cachítnùhu Jesucristu ñà-ndùá
sà-itúú vàxi cuu. Nùù Yua-nda Dios
nì nìhi Jesucristu palabra yohó
ñà-dacúndéhe-yá nsidaa nèhivì
xinúcuáchí nùù-yá. Iin ángel mozo
xi-ya nduú ana nì cachitnùhu xi
palabra yohó, te nì inini yùhù.
Juan naní, te nduú stnâi iin nèhivì
xí mii-yá. ²Nùù tutu yohó cähàn
Yua-nda Dios; te itándiaa stná
palabra xi Jesucristu, xì stná nsidaa
ñà-ndùá nì xini yùhù. Yùhù testigu
nduí, te nsidaa palabra itándiaa
yohó, ñà-ndáà nduá.

³Ndiahà gá coo xi ana cahvi xi
tutu yohó, xì stná nèhivì iníní xân,
nú ni chívàha-ne ñà-ndùá cachá';
vàchi palabra nì quixi nùù Dios
nduá, te sà-itúú cuu ndisa ñà-ndùá
(cachitnùha).

**Nansa nì casàhú Juan xì nèhivì
xí Dios, ndoo nùù ùsà ñuu**

⁴⁻⁵Yùhù Juan, cásàhù xì nsidaa
mii-nsiá nèhivì natácá càhvì xì-yá
xíndoo ùsà ñuu ladu Asia. Ni
cuní mánì-yá mii-nsiá, te ni ndoo
vàha inì-nsia quida-ya. Ducán
cuní-yá cuu xi-nsiá, divi mii-yá

ana itiácu nicanicuahà. Dècuéndè
nicanicuahà iá-yà, te ndè
nicanicuahà quìvì nùù-xí icúmí-yâ
coo-ya. Te ducán cuní stná ùsà
espíritu ndiahà itá ladu nùù sillà
ndiahà xí-yá. Te ducán cuní stná
Jesucristu, divi ana nì cachitnùhu
xi-nda puru palabra ndàcuisì. Làcà
mindaa mii-yá nduú ana nì natiacu
primeru, làcà mindaa-yá cusáhnû
nùù nsidanicuú ana dandacú
ñuhivì yohó. Ansivéhé-yâ, cuú
ini-yà sàhà-ndà, te sàhà nìl-yá
(nì xitià), ñàyùcàndùá nì ndoo
cuàchi-nda nì quida-ya. ⁶Sàhà
mii-yá sàni nìhitáhvì stná-ndà
chuun ñà-dandacu-nda, xì
stná chuun nahi chuun xi dùtù
ñà-cunucuachi-nda nùù mii-yá ana
cahvi-yá, divi Yuandiáhá-yâ. Pues
vichi nùù mii-yá ni coó tnùñuhu xí
nsidanicuú nèhivì, te nicanicuahà
ni cúsáhnû-yá nùù-ndà, amén.

⁷Cunaha-nsiá, icúmí-yâ
naxicocuñin-yà. Mahì vícò icúmí-yâ
nuu-ya tui-ya nùù nsidanicuú
nèhivì. Te icúmí cundehè stná
nèhivì (nì xicàn) ni quíhvi lanza
icà-yá. Dandu yáha ga tnana fuerte
nsidaa nèhivì nsidanicuú ñuu iá
ñuhivì na cuni-nèyà. Ducán icúmí
coo, cachí'.

⁸Cachí mii-yá: “Nicanicuahàn ié`. Sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùí. Nàyùcàndùá, ducán nduí nahi letra nuu nani A, te ducán ndúu stnáì nahi letra dansihí nani Z”.

Ducán cachí mii-yá ana ndúu Dios vivu, vàchi dècuèndè sànaха iá-yá, te nicanicuahàn coo stná-yá quívì vàxi xi-nda, te nsidanicuú iñàha, vátuni quida-ya.

Nansa nì nìhitáhvì Juan nì dàcùnì Dios-nè Jesucristu, te ndiaha gá-yá

⁹Yùhù Juan, iin-ni ndúu stnáì dèhe Dios nahi mii-nsiá, iin-ni ndohó stnáì sàhà-yá, te iin-ni ndiatú stnáì sàà quívì cusahnú Jesucristu, te quidándéé inì dècuèndè sàà quívì mà. Cunaha-nsiá, yucán ñisa ie ñuu nani ñuu Patmos, iin ñuu indúhu mahì mar. Divi sàhà-ná nchícuñ Palabra xi mii-yá, nàyùcàndùá nì sàì yucán (nì quida tè-xíandacú), vàchi vate nì cachì ié` ladu xi Jesucristu, nàyùcàndùá nì sàì yucán. ¹⁰Te nì cuu iin quívì (domingu), divi quívì xí mii-yá, te ié` ndahà Espíritu lì xí Dios, na ian sán̄i, dandu nì tiacu cahàn-yá yàtì, fuerte iá táchì-yá, na ian siví corneta. ¹¹Te dohó nì cachì-yá:

—Nicanicuahàn ié`; sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùí, vàchi nahi letra A nduí, xì nahi letra Z. Vichi icúmí-yó tiau nùù tutu nsidaa ñà-ndùá nì xinù, te dasáà-ñà nùù nèhivì-xí ndoo ùsà ñuu ladu Asia. Dohó nani ùsà ñuu yucán: ñuu Éfeso, xì ñuu Esmírna, xì ñuu Pérgamo, xì ñuu Tiatira, xì ñuu Sardis, xì ñuu Filadelfia, xì ñuu Laodicea, ducán nani ñuu yucán —nì cachì-yá.

¹²Daaní, nì nacuicoé yàtì ñà-cundehí ana cahàn, te primeru nì xinì yucán itá ùsà candeleru. Oro nì cuyucàñ, te itá iin iin isì xixìn. ¹³Daaní, mahì ùsà isì mà nì xinì jaàn iín mii-yá, na indéhe nèhivì indéhe-yá, ndixí-yá iin dùhnù quihín sáà ndè dìquì sàhà-yá. Te nchìca-ya nuhní iin siuhma nì cuyucun oro. ¹⁴Cuxín yaa idìdímì-yá nahi idì nì ndoo, ò nahi yùhà. Te nduchìnúù-yá, tnúá nahi ñuhu.

¹⁵Daaní, sàhà-yá, yéhè nina-ña na iin càa yahá nì dàà titi ini xitnù. Te fuerte cahàn stná-yá na ian cahá tèñuhu cuàhà. ¹⁶Te ndahà cuàhá-yá iníndáhá-yá ùsà sitnúù, te iníyúhú-yá na iin espada dìùn ndúù ladu-xi. Daaní, nùù-yá, nchiá na ian nchií fuerte orá.

¹⁷Ducán nì xinì mii-yá, dandu nì nduè sàhà-yá na ian sàñì xìhì. Doco ndahà cuàhá-yá nì tnii-ya lqué, te nì cachì-yá:

—Cóó, mäsà yúhû. Cunahu, sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùí.

¹⁸Te vichi itiácuì. Ñà-ndáà nduá nì xìhì, doco sàñì natiacuì, te nicanicuahàn icúmí cutiacuì. Yùhù ndúu ana dandacú sàhà nsìi, nansa cuu xi-né, te dandacú stnáì sàhà andea (ana cùhùn yucán). ¹⁹Vichi tiaa-yó nsidaa ñà-ndùá nì xinù yohó, te tiaa stná nansa iá tiempu vichi, xì nansa icúmí cuu stná quívì nùù-xì. ²⁰Cunahu, cuàhìn cachì xùn ndíà nduá cuní cachì ùsà sitnúù iníndáhá ndahà cuàhí` nì xinù. Te cuàhìn cachì xùn ndíà nduá cuní cachì ùsà candeleru oro yohó. Pues, ùsà sitnúù yohó, xíndua ùsà nècuàchì cachítñuhu palabra-xi. Te

ùsà candeleru oro yohó, xíndua ùsà grupu nèhvì natáca iníní xí palabra xi mà ndè ùsà ñuu yucán.

**Razón nì dàsáà Jesús nùù
nèhvì xí-yá ñuu Éfeso**

2 'Vichi, tiaa-yó iin tutu cùhùn nùù nècuàchì cachítñuhu palabra xi ñuu Éfeso, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhvì-xí ndoó ñuu yucán. Dohó tiaa: Yùhù nduí mii-yá iníndahá ùsà sítñúù ndahà cuàhí, te xicánúí mahì ùsà candeleru oro, te dohó cachí xì-ní: **2** ináhî nansa quida-ní vida xi-ní. Ináhî nansa nì sàhandee inì-ní quida-ní (chuun xi), te nì quidandee inì-ní. Te nèhvì malu, có-cùdñi inì-ní modo xi-ne. Te dava nèhvì, nì cachi-nè xínduu stna-ne ana nì nìhi chuun nùí, doco còó, mà ndisá. Dandu mii-ní, nì nanducu váha-ní sàhà ñà-ndùá nì cachi-nè, te nì cundaà inì-ní, tnuhu-né. **3** Cuàhà gá sàñ quidandee inì-ní, mate cuàhà vida nì yáha-ní sàhà yùhù, doco iin-ni sàñ quida-ní chuun xi, cóni nácóo-nià. **4** Doco cunaha-ní, có-cùdñi inì sàhà iyuhu ñà-ndùá quida-ní, vàchi có-cùú gá inì-ní sàhí nacua nìsa cuu inì-ní sàhí dihma. **5** Nàyùcàndùá, nsinuu inì-ní nansa nìsa ìa-ní nà tâñha ga quida-ní falta, te naxicocuñin inì-ní sàhà falta mà, te quida tu-ní nacua nì saquida-ní antes. Vàchi nú coó, sàì ndé iá-ní, te dacúxióé candeleru xi-ní, nú màsà náxícócuñin inì-ní. **6** Doco iá iin ñà-vàha quida-ní, vàchi có-xìñùhù-ní modo xíquida té-nicolaíta. Yùhù, ni-iyuhu có-xìñùhí ñà-ndùá quidá témà.

7 'Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natáca càhvì xì Dios, ni cúní vâha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu lì xí-yá, vàchi dohó cachí-yà: Nú ni cündéé-nsiá nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu nùù yùhù nìhítahvì-nsiá caxì-nsiá quisì vídi caná nùù yutnù ndiaha iín ndé iá ñuu ndiaha Dios, vàchi fruta mà cutiacù-nsia nicanicuahàn.

**Razón nì dàsáà Jesús nùù
nèhvì xí-yá ñuu Esmirna**

8 'Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Esmirna, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhvì-xí ndoó ñuu yucán: Cunaha-ní, sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còò ni-iñàha chicá cunaha nùí. Ndisa, nì xihì, doco sàñ natiaciù. **9** Yùhù ináhî ñà-ndùá quida-ní, ináhî nansa yáha-ní cuàhà tnùndo ho quidá nèhvì. Ináhî ndahví dahuun yáha-ní. Doco cunaha-ní, nùù yùhù cuica-ní. Te ináhá stnáì nansa quidá dava nèhvì, quini ndatnúhú-nê sàhà-ní, nècuàchì raza Judea xínduu-ne, cachi-nè, doco còó, mà ndisá. Nèhvì natáca cuenta xi ñà-malu xínduu-ne. **10** Vichi icúmí-ní ndoho gá-ní quida nèhvì, doco màsà yúhî-ní ñà-ndùá icúmí-ní yáha-ní. Dècuèndè cundiadi stná dava-nsia quida ñà-malu. Doco cunaha-nsiá, sàhámà vâtùni cundaà inì-xi, a xiníndísâ ndisa-nsia. Üxìn quìvì coo tnùndo ho. Doco mii-ní, iin-ni cunindisá viì-ní, mate ni cuí-ní quida-ne, dandu nìhítahvì-ní iin ñà-vàha nùí, divi ñà-cutiacù-ní vida (ndiaha nicanicuahàn).

¹¹'Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu ìì xí-yá, vàchi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsiá nùù ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu mà sáà-nsia cuì-nsia ùì xichi (nahi nècuàchì dava ga).

Razón nì dàsáà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Pérgamo

¹²'Daaní, nùù nècuàchì cachítñùhu palabra-xi ñuu Pérgamo dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana nihi-xi espada dììn ndúù ladu xi. ¹³Yùhù ináhî ñà-ndùá quida-ní; ináhî nansa íá ñuu ndé íá-nî, vachi mero ñuu ndé dandacu-guá ñà-malu nduá yucán. Doco ináhî mii-ní ñà-iin-ni nchícùn-ní yùhù, te ndácúcahan-ní quívì, cóni nácuáa-ní yùhù, iin-ni xiníndísá-nî, mate yucán nì sahnì-té iin ana nì cachi vate íá-nè ladu xi, cóni chídèhé-nèà. Divi nduú Antipas, te yucán nì xìhì-nè ñuu ndé íá fuerte guá ñà-malu. ¹⁴Doco, cunaha-ní, có-cùdîì inì sàhà iyuhu ñà-ndùá quida-ní. Vàchi jaàn ndé íá-nî ndoó stná dava nècuàchì nchícùn ley xi Balaam. Divi Balaam mà nduú nècuàchì nì càhàn xì tè-Balac sànahà, nì cachi-nè xì tèmà nansa chiyuhù-té nècuàchì Israel ñà-quida-ne ñà-có-ndiá icà-né, nì chiyuhù-ténê caxì-né promesa nì sàcòo nùù figura cahvi nèhivì, te nì chiyuhù stná-tené ñà-càhàn-nè xì nèhivì cóni nandàhà xì-né. ¹⁵Daaní, jaàn ndé íá-nî ndoó stná dava nèhivì nchícùn ley xi tè-nicolaíta. Cunaha-ní, ni-iyuhu có-xìñùhí ley mà. ¹⁶Ñàyùcàndùá, naxicocuñin

inì-ní. Te nú coó, yàchì sàì ndé íá-nî, te cuàhi mii-né castigu xi-ne. Sàhà espada íá yuhí, ñà-jaàn nìhì-né castigu.

¹⁷'Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu ìì xí-yá, vàchi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsiá nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu nìhitáhvì-nsiá cuxi-nsia comida ndiaha íá dèhé (nùù Dios), divi nduú maná ndiaha. Te dacútâhvì stnáì iin iin-nsia iin iin yùù siòcò ndé itúù quívì saa iin iin-nsia. Còò inga ana cunaha xi quívì yucan, cuisì ana cutahvì xì yùù mà.

Razón nì dàsáà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Tiatira

¹⁸'Daaní, nùù nècuàchì cachítñùhu palabra-xi ñuu Tiatira dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí Dèhemaniì Dios, te nduchìnúí, nchiá na ian tnúù ñuhu, te sàhí, yéhè-ñà nahi càa yahá. Te dohó cachí` xì-ní, ¹⁹ináhî nansa quida-ní, te ináhî cuú inì-ní sàhà ñanìtnaha-ní. Daaní ináha stnáì nihnu inì-ní yùhù, te ináhî stnáì nansa chindéé stnahá-nsiá xì nansa quidá ndee inì-nsia (nú íá tnùndoho), te ináhî stnáì íá cuàhà obra xi-ní, te vichi más íá obra xi-ní nùù antes. ²⁰Doco cunaha-ní, íá iyuhu ñà-dìsáhà-xí có-cùdîì inì quida-ní, vàchi sáhà-ní permisu chináhá nècuàchì ñahà nani Jezabel. Dios dacáhàn xì-né, cachí-nè, (doco còó). Dacuahá-né nèhivì-xí, te datúcù-nè nècuàchimà, vàchi cachí-nè íá permisu càhà

nèhivì xì ana cóni nándàhà xì-né, te vátùni caxì stná-né promesa nì sàcòo nùù figura cahvi nèhivì. (Ducán cachí ñahà mà.) ²¹Pues, yùhù, nì sandiatui, áma naxicocuìn ini-né sàhà cuàchi quidá-né xì nècuàchì tiàa, doco còó, cóni náxicócuìn ini-né. ²²Nàyùcàndùá, icúmí-né quicuehè-né quide, te cunduhù-né. Stná tiàa ni caquida xi cuàchi ma, icúmí stná-né ndoho cuahà-né nú màsà cúú-né arrepentir sàhámà. ²³Stná dèhe nècuàchì ñahà mà, icúmí stná-né quicuehè-né, te cui-né. Dandu nsidaa nèhivì-xí ndoó nsidaa ñuu, sàhámà cundaà ini-né ñà-yùhù ináhî nansa nihnu ini nsidaa nèhivì ini saxìnítuní-né, te segúin nansa quidá iin iin-ne, ducán icúmí-né nìhi stná-né nùù. ²⁴Doco vichi cuàhìn cachì inga iñàha xì nsidaa mii-nsiá jaàn có-nchícùn xì ley (chicuéhè) mà, vàchi có-dàcuàhá-nsià palabra sìquini sàhà ñà-malu, palabra cachí-né palabra dèhé. Cunaha-nsiá, mà cáchí guè xì-nsiá ni inga iñàha chivàha-nsia, ²⁵cuisì ñà-ndùá sànì nìhi-nsiá chivàha-nsia ndè vichi, divi ñà-jaàn quida ndisa-nsia seguir dècuèndè quìvì nasài ndé ndoó-nsiá.

²⁶'In nèhivì, nú ni cündéé-né nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, te iin-ni quida ndisa-ne ñà-ndùá cachí dècuèndè quìvì último, ndiaha gá coo xi-né. Vàchi icúmí-né nìhitáhvì-né dandacú stná-né nùù cuàhà ñuu ñuhivì. ²⁷Nahi yùhù, nùù Yuamáñì nì nìhitáhvì cusahnúi nùù ñuhivì, ducán icúmí stná mii-né cusahnú stná-né, cunindaha-né iin vara càa cunduu seña, te nèhivì (có-iníní, ndahví-ne),

vàchi yáha ga fuerte icúmí-né nàni fuerte-né na ian cháhmà iin quìdi còò chuun-xi. ²⁸(Doco nèhivì nchícùn viì xì'), icúmí-né nìhitáhvì stná-né cucumi-né sìtnúù cahnú xínu dàtnàà. ²⁹Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu lì xí-yá.

Razón nì dàsáà Jesú斯 nùù nèhivì xí-yá ñuu Sardis

3 'Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Sardis, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana icúmí xi ùsà espíritu ndiaha xí Dios, te iníndahá stnái ùsà sìtnúù. Te dohó cachí xì-ní, ináhî nansa quida-ní. Mate iá fama-ní quidá viì-ní, doco nùù Dios ndahví iá anima-ní na ian sànì xìhi-ní. ²Nàyùcàndùá, cuidadu coo-ní, te cundiaà-ní anima-ní ñà-màsà ndáñuhú ni-iin ñà-vàha ñuhú anima-ní, vàchi iyuhá iá`, te vihi-ni ndañuhá. Cunaha-ní, mà víi sànì quida-ní nùí, sànì xinì. ³Sàhà ñà-jaàn, nsinuu inì-ní nansa iá palabra ndiaha nì cachí xì-ní antes, te nì inini-ní. Pues divi ñà-jaàn nduá cuní chivàha-ní vichí, te naxicocuìn inì-ní sàhà cuàchi-ní. Vàchi nú màsà nácúníhnú viì inì-ní, te coo tùha-ní, dandu yàchì màsà ndé iá-ní. Nanàá sài yucán, te ni mà cündáa inì-ní índù hora sài. ⁴Doco ndoó itnii nèhivì (vàha) jaàn ndé iá-ní ñuù-ní Sardis, te mii-né, cóni cùchícuéhè anima-né. Nayùcàndùá, icúmí-né cutnahá-né xí` na cacanui, te iin-ni cundixi stná-né sicoto

cuxín na ian mií, vàchi ducán nátùi-ne nìhítáhvì-né nùí.

5 Cunaha-ní, nú ni cúndee iin nèhivì nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, dandu nìhítáhvì stná-né cundixi cuxín-né. Te mà nunca dandutí quívì-né nùù tutu xi vida ndiaha. Te claru icúmî cachì xì Yuandiáhî ñà-divi nèhivì-xí nduú nècuàchì xiníndísámá; te divi ducán cachì stnáì xì ángel xi-ya.
6 Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu lì xí-yá.

Razón nì dàsáà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Filadelfia

7 Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Filadelfia, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana lì, te puru ñà-ndácuìsi cáhìn. Yùhù nihí ndahacáa xi rey David, te nú sàni nacune iñàha, còò ni-iin ana cui nacadi xán, te nú sàni nacadi, mà cíí gá nuna. Ñàyùcàndùá, ducán cachí` xì-ní, **8** ináhí nansa quida-ní. Te cunaha-ní, nuná ñuhiví nùù-ní nahi yehè nuná, te còò ni-iin cui nacadi xán. Vàchi mate có-ndùú-nsiá nehivì chicá icúmí fuerza, doco vâtuni, sàni chivàha-nsia palabra-xi, cónì nácuáa-nsiá yùhù. **9** Docó jaàn ndoó dava nèhivì cachí-né xínduu-ne (nèhivì ndiaha), nèhivì raza Judea nduú-né, cachí-né, doco tnuhu-né, vàchi xínduu nsihí-ne ana nchícùn xì ñà-malu. Pues, yùhù icúmí datnátui mii-né nùù-ní ñà-cuitasisi-né nùù-ní, te quidañuhu-né mii-ní, dandu

cundaà ini-nè, mènì-ní nùí.

10 Cunaha-ní, vàxi iin tiempu ùhì inicatu ñuhiví na icúmí nèhivì ndoho-ne, te cundaà inì-xi nansa ndisa ía anima-nè. Doco mii-ní, mà cuáhi cunì-ní tiempu mà, vàchi iin-ni sàni quidandee inì-ní (ní xinindisa-ní) nacua sàni cachì xì-ní.

11 Cunaha-ní, yàchì icúmî nasai ñuhiví. Ñàyùcàndùá, nacua sàni sàà-ní quida viì-ní, iin-ni quida-ní seguir ducán, màdí nìhì inga nèhivì ñà-ndùá cuàhànd cunduu premiu xi-ní.

12 Nsidaa nèhivì-xí, nú ni cúndee-né nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, dandu iin-ni icúmí-né cundoó-ne nùù Dios na ian nduú-né iin castillu vehe ndiaha-yá, vàchi mà quéé gá-né nùù-yá. Te icà-né icúmî chituu stnáì quívì Dios-xi, xì quívì saí, xì stná quívì ñuu Dios-xi, divi Jerusalén Saa, vàchi ndè ansivi ndé iá-yá icúmí nuu ñuu mà quixa.

13 Ñàyùcàndùá, nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu lì xí-yá.

Razón nì dàsáà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Laodicea

14 Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Laodicea, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana chicá seguru. Micuísì ñà-ndácuìsi cáhìn, mà dándáhvì, te divi ndahà yùhù nì cuyucun nsidaa iñàha ía ñuhivì xi Dios. Te ducán cachí` xì-ní,
15-16 ináhí nansa quida-ní. IA sácú vàha coo dahuun-ní ladu xi, te ó claru cachì-ní mà cóó-ní ladu xi!

Vàchi yùhù ndaníhí mii-ní nahi tècuìi có-xìhí viì, ñà-mà íhní-tê ni mà víxin-tè, te ñàyùcündùá, vihini dacúxíoí mii-ní nùí, na ian quidá nèhivì xì tècuìi có-xìhí viì, sasí-nète. ¹⁷Vàchi dohó cachí-ní: Sà-lá ñà-cuiqué. Cuàhà biene xi, còo ni-iin necesidad icúmí, cachí-ní. Te ni có-cündáà inì-ní ñà-mii-ní nduú ana iá tnùndoho xi, te mii-ní nduú ana chicá ndahví ini anima-xi, te quidámáxiní stná-ní. Àchi nùù yùhù, mii-ní nduú ana chicá ndixí ndahví, (vàchi ndahví iá anima-ní), te sàhámà chicá vàha cuhi inì-ní mii-ní. ¹⁸Ñàyùcàndùá, iin palabra viì cachí xì-ní, chicá vàha (nàcùnihnu viì inì-ní), dandu nìhi-ní ñà-cuìcà ndisa nùí, divi ñà-ndùú nahi oro nì dàà, te nì cundaà inì-xi, vàha-ña. Te xiñuhu stná (ñà-naquida viì-ní) na ian cuàhàn-ní cuiin-ní sícoto cuxín nùí ñà-màsà cóo chaa gá-ní (nùí), te ducán màsà cúcáhán nùù-ní. Daaní, xiñuhu (ñà-cundehè-ní cuiísì ichí váha. Àchi nù ducán, dandu queamà na ian cuàhàn-ní) cuiin-ní iin tàtnà nùí, te cutatna nduchinúù-ní, te natùinuù-ní. ¹⁹Cunaha-ní, nsidaa ana cuú inì sàhà-xí, sáhi-nè conseju, te danáni stnái-nè dava xichi. Ñàyùcàndùá, nacani vàha inì-ní, te naxicocuñin inì-ní sàhà falta xi-ní.

²⁰Pues, ducán iá na ian cähìn yehè nèhivì, áma cunini-ne, te nacuna-ne quíhvi cutnahí xì-né, vàchi nahi vicò ndé cundoo-nda cuxi vàha-nda, ducán queamà. Ñàyùcàndùá, cähìn xì ndéni nèhivì nì cui áma cunini-ne, te quíhvi.

²¹'Cunaha-ní, ndéni nèhivì-xí, nù ni cúndee-né nùù nsidaa ana

cuní datúcù xì-né, dandu icúmí-né cutnahá stná-né xì' ndé (gloria) ndé coo stná-né nùù iin sillia ndiaha dandacú-né nacua nì quida yùhù, nì cundeí, dandu nì sàcoi sillia ndiaha xí, te vichi cutnahí xì Yuamáni' dandacú stnáì. ²²Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natáca càhvì xì Dios, ni cúníní vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu lì xí-yá, —nì cachei Jesús.

Nansa cahvi-né Yua-nda Dios ansivi

4 Daaní, nì nsihi nì xinì ñà-jaàn, dandu nì nuna iin yehè ansivi nì xinì. Te nì tiacu tâchì-yá cähàn-yà xì' na ian nì cähàn-yà xì' daa. Divi na ian siví corneta, ducán tiacú, te nì cachei-yà xì':

—iNahà-ní dìquìxí yohó! Cuní' dacuní' mii-ní nansa cuàhàn cuu quìvì vàxi xi-nda.

²Dandu vichi vichi ducán nì sàcoi na ian sání' nì quida ndudu lì xí Espíritu xi Dios. Te nì xinì yucán ndé gloria iín iin sillia ndiaha ndé iá mii-yá. ³Na iin yùù yéhè jaspe, ò iin yùù yéhè cuahá, ducán náhà-yà. Te dìquì stná sillia mà iín iin sícøyàhnchí, na iin yùù yéhè cuií nani esmeralda, ducán náhàmà. ⁴Te nsidanicuú ladu sillia xi-ya itá stná sillia cuachi. Cuahani ndáa-nù, òcò cùmì-nú, te nùù iin iin-nù ndoó iin iin nècuàchì sahnú. Sícoto cuxín xíndixi iin iin-ne, te xiñuhu stná corona dìni iin iin-ne.

⁵(Te nì xinì), yucán sillia cahnú xí-yá, yáha gà tása, te na ian cähàn dàvì, ducán tiacú, te ndee níhi stná. Te frente sillia mà itá ùsà ñà-xíxìn nduú ùsà espíritu ndiaha xí Dios. ⁶Te frente stná sillia mà iá stná nahi mar nì cuyucun vidriu, ducán náhà lugar mà, te yéhà na iin yùù nchií ndai.

Daaní, nsidaa ladu mii-yá itá iin iin ana itá. Cùmì nduú-né, te iá stná cuàhà nduchìnúù-né ladu nùù-né xì ladu yàtà-né. ⁷lin-ne, na iin nsicaha iá-né; te inga-né, na iin buey iá-né, te inga-né, nùù nèhivì nihí-né; te nècuàchì cùmì, na iin águila ndavá ansivi, ducán iá-né. ⁸Te iin iin-ne, iá lñù ndixìn-né, te iá chitu stná nduchìnúù-né icà ndixìn-né. Te tìxi stná ndixìn-né iá stná cuàhà nduchìnúù-né. Te nicanicuhàn ndui te ñuu ducán cána-ne cachí-né dohó:

ìì gá mii-yá, divi mii-yá dandacú nùù nsidanicuú iñàha. ìì gá-yà. Ndè sànahaa iá-yà, te vichi iá-yà, te ndè nicanicuhàn icúmí-yá coo-ya. ìì gá-yà.

⁹⁻¹⁰Ducán cachí-né, ndaníhí cahnú-né mii-yá, te tavá-né tnùñuhu xí-yá, naquímánì-néyà, divi mii-yá iá nùù sillá ndiaha, te itiácú-yá nicanicuhàn. Daaní, cada cachí-né ducán, dandu cahàn stná òcò cùmì nècuàchì sahnú yucán, tutýuhú-né nùù sàhà-yá, te cahvi-néyà, chitánínì-né corona ndiaha-né nùù-yá, cachí-né xì-yá:

¹¹Ndaníhí cahnú-nsí mii-ní, Stoho-nsí Dios, te ni coó tnùñuhu xí-ní nùù nsidaa ana itiácú, te ni cúsáhnú-ní nùù nsidaa ñuu. Ducán ndíà icà coo, vâchi mii-ní nì quidavâha-ní nsidanicuú iñàha, nì chitnùnì inì-ní, te nì quidayucùn-ní nsidaa iñàha, te ñàyùcàndùá ndè vichi iá ìì nsidaájàn.

Nansa nì quida Jesucristu xì tutu itúì

5 Daaní, indéhí nùù sillá ndiaha ndé iá mii-yá, te nì xinì

ndahàcuàhá-yà iníndáhá-yâ iin tutu itúì. Te tutu mà, itándiaa letra ndúi laduà. Te nì xinì, ùsà lugar xan nuhní, te iin iin ndé nuhní mà itúù iin sellu. ²Daaní, nì xinì yucán iín iin ángel ndacuù, ndáhì fuerte-né, ndáctnùhù-né, cachí-né:

—¿Ana nátùi cunduu ana cui nacanì xì ñà-nùhní tutu yohó, te nuna-ña?

³Doco, cunaha-nsiá, còò ni-iin ni túi nacanì xì tutu mà, vâchi còò iin ni nátùi cui quida ducán, te cundehè-né ñà-itándiaa yucán. Ni-iin ana iá ansivi, ni-iin ana iá ñuhiví yohó, ni-iin ana nduú nsii, ni-iin-ne mánì cùi quida-neà. ⁴Ñàyùcàndùá, nì quesahí sacú fuertí, vâchi còò iin nátùi nacuna xi tutu mà cahvi-neà, ni còò stná ana nátùi siquiera cundehè-neà. ⁵Dandu nì cahàn iin nècuàchì sahnù-mà nì cache-né xì:

—Màsà cuácu-nî, vâchi sàni tûi ana cui nacuna xi tutu jaàn, te nandaxin-xi ùsà ñà-nùhníà. Divi nduú descendencia ndiaha xí David, vâchi sàni cundee-yá (nùù contra xi-ya), ñàyùcàndùá vâtuni nacuna-yañà. Te nani stná-yà Nsicaha nduú descendencia xi Judá, ducan nani stná-yà.

⁶Te nì ndacotì, te nì xinì yucán iín mii-yá, na iin lelù náhà-yà, te ducán iá na ian nì sahnì nèhivì-yá, doco vichi iín-yá dava mahì-xí sillá ndiaha, xì òcò cùmì nècuàchì sahnú, xì nsì-cumì ana itá saín nùù-yá. Ùsà nsiquì-yá na iin nsiquì riì, te ùsà nduchìnúù-yá. Cunaha-nsiá, nsì-úsà nduchìnúù mà xínduu stná ùsà espíritu vâha xi Dios, te inicatu ñuhiví xicánúú espíritu mà

quidá-yá. ⁷Te divi mii-yá iín dava mahì-xí yucán, nì tnàtuu-ya nùù ana íá nùù sillá ndiaha, te nì tnii-ya tutu íá ndahàcuàhá-yàmà. ⁸Te nì nsihi nì tnii-ya tutu ma, dandu nsicúmì ana itá nùù-yá mà xì nsidaa stná òcò cùmì nècuàchì sahnu-ma, nì tutuyuhu-né nùù sàhà mii-yá nduú Lelù fí xí Dios. Nihí stná-né iin iin yutnù cuerda quidandaa-né, te nihí stná-né còhò oro chitu inciensu. Te inciensu mà, palabra nì cachí nèhivì na xícàn tåhvì-né nùù Dios nduá. ⁹Daaní, nsidaa ana tutuyuhu ñuhù yucán, nì xito-ne iin alabanza saa, te nì inini mii-yá; te dohó cachí alabanza mà:

Icúmí-nì tnii-ní tutu itúì, te cahndè-ní ñà-nùhníà. Te vätùni quida-ní ducán, vàchi nì xìhì-ní, nì xìtià nìì-ní, te ducán nì dànàá-ní sàhà nèhivì. Te divi sàhámà vätùni nì yàha-ne nì sàcünduu-ne nèhivì xí Dios, xínduu-ne nèhivì nsidanicuú raza cähàn nsidanicuú dàhàn xí nsidanicuú ñuu inicutu ñuhiví. ¹⁰Te nì chitnùní inì-ní cunduu stná-né nahi dütù xinúcuáchí nùù Dios xi-nda. Te icúmí-né dandacú-né nùù nèhivì dava ga ñuhiví. (Ducán cachí-né xító-né.)

¹¹Daaní nì ndacotí inga xichi, te nì xinì sànì nataca yáha ga cuàhà sàstnùhù mil ángel mozo xi Dios, itá-né nsidanicuú ladu ndé íá Dios, xì ndé itá nsicúmì ana itá nùù-yá, xì stná ndé ndoó nècuàchì sahnú. Te nì tiacuì ¹²cähàn ndee nsidanicuú-né, cachí-né:

Ndiahá gá nì quida mii-yá ana nani Lelù fí xí Dios, vàchi

nì xìhì-yà (sàhà nèhivì). Nàyùcàndùá, icúmí-yâ sàà-yà cusahnú-yá, icúmí-yâ naquihin-ya ñà-cuìcà ndiaha-yá, te icúmí-yâ cuiin fuerte-yà, te (dandacú) nchichí-yà nùù nèhivì; te mii-né, icúmí-né ndenihi cahnú-néyà, te tavà-né tnùñuhu xí-yá, vàchi naquímánì-néyà.

¹³Daaní nì inini cähàn ndee nsidanicuú ana xíndoo ansivi xi ñuhiví, xì nsidaa stná nsii, xì nsidaa iñàha nì quidavàha Dios, ñà-íá ñuhiví xì ñà-íá tècuìí cuáhà, nsidanicuú ñà-jaàn, nì tiacuì xícachi-né:

Naquímánì-nsí mii-yá íá nùù sillá ndiaha; te naquímánì stná-nsí mii-yá nani Lelù fí. Quidáñúhú-nsí mii-yá, te ducanicoó nicanicuahàn. Te ni sáà-yà cusahnú ndiaha-yá nicanicuahàn, nì cachí-né.

¹⁴Dandu nì cähàn stná nsicúmì ana itá nùù-yá:

—Divi ducanicoó —nì cachí-né. Dandu nsì-òcò cùmì nècuàchì sahnú yucán, nì tutuyuhu-né nùù sàhà-yá, te nì cahvi-néyà.

**Nansa icúmí cuu na cahnde
Jesús iñù lugar ndé nuhní
tutu itúì íá ansivi**

6 Daaní, nì xinì mii-yá nani Lelù fí, nì sahnde-yà iin ñà-nùhní tutu itúìmà. Te nì tiacuì cähàn iin ana iín saín nùù-yá; na cähàn dàvì, ducán fuerte nì cähàn-né, cachí-né: —¡Naha!

²Te nì xinì nì quecunu iin idu cuixín. Te indánuú iin ana indánuú

yàtä-sí, te nihí-né arcu. Te nì nìhì stná-né iin corona ñà-cuñuhu-ne. Ñàyùcàndùá, nì quee-ne cuàhàn-né, vàchi icúmí-né cundee-né nùù cuàhà ñuu.

³Daaní, (nì xini), nì sahnde-yà ñà-úì nuhní tutu itúimà, te nì tiacuì nì càhàn inga ana iín nùù Dios, te nì cachí-né:

—iNaha!

⁴Te nì quecunu inga idu, idu cuahá nduú-si, te yàtä-sí indánuú inga ana indánuú, te icúmí-tê permisu dacà-té nèhivì ñà-nàá stnahá-né, te cahní stnahá-né. Te nì sàha xi-té iin espada cahnú.

⁵Daaní, nì sahnde-yà ñà-úni nuhní tutu itúimà, te nì tiacuì nì càhàn inga ana iín nùù-yá, cachí-né:

—iNaha!

Te nì xinì nì quecunu iin idu tnuu, te iá stná ana indánuú yàtä-sí, te iníndáhá-tê iin balanza. ⁶Te tiacú cähàn ana cähàn mahì nsicúmì ana itá nùù Dios, te dohó cachí-né:

—Vichi ndiaá gá nùnì, quidáchúún-ndá iin quívì, te cutu iin litro-ñà nihí-ndà; te nú cebada, cuiśi iin quartillu dava; doco aceite xì vinu, cóni nàná yàhvi guá` —cachí-né.

⁷Daaní, nì sahnde-yà ñà-cúmì nuhní tutu itúimà, te nì tiacuì cähàn inga ana iín nùù-yá, cachí-né:

—iNaha!

⁸Dandu nì xinì nì quecunu inga idu, te idu cuaán nduú-si. Te iá ana indánuú yàtä-sí. Te muerte nduú quívìa, te jaàn nchícùn gá växi ingà, te diviamà nduú ana ndaca-xi nèhivì cùhùn ndé ñuhú vàha anima nsii. Sàhà ndúi ñà-jaàn icúmí cui cuàhà nèhivì; nùù cada

cùmì nèhivì icúmí cui iin-ne quida, vàchi icúmíâ dandacúá nùù guerra, xì nùù tnama, xì nùù cuèhè, xì nùù quisì daná, te sàhà nsidaájàn icúmí cui cuàhà nèhivì.

⁹Daaní, nì sahnde-yà ñà-úhùn nuhní tutu itúimà, te nì xinì tìxi mesa ndé sáha-ne promesa xi Dios, yucán ndoó anima nèhivì. Xínduu-ne nèhivì xiníndísâ palabrá ìi xí Dios, te sàhà ñà-jaàn nì sahnì nèhivì-né, vàchi nì cachí vate-né ndoó-né ladu xi-ya. ¹⁰Te vichi, cána fuerte-né, cachí-né xì Yua-nda Dios:

—Stoho-nsì Dios, ènadaa ga quívì, dandu nacuitacùhá sàhà-nsí? Vàchi nèhivì ñuhiví, nì sahnì-né nsiùhù, ñàyùcàndùá xiñuhu ndoho-ne, vàchi mii-ní, ìi ndisa inì-ní, siempre tùha-ní quida vii-ní —nì cachí-né.

¹¹Dandu nècuàchì nsii ma, nì cutahvì-né iin iin dùhnù quihín cuxín yaa, te nì sàcùnaha-né cundiati cuéyàà-né quetatu chii gó-né dècuèndè cui stná cuàhà compañeru-né nchícùn ichì Dios, te cuacastnahá nsidaa ana icúmí cui stná nacua nì xìhi mii-né.

¹²Daaní, nì sahnde-yà ñà-íñù nuhní tutu itúimà, te nì xinì nì tnàa fuerte, te nì nàcuìtnùù orá nahi sícoto tnuu. Te yoo, nì nducuahá stná-si nahi nì. ¹³Te nì còyo chitu stná sítñuù ñuhiví yohó, na ian còyo ñà-vídì quidá tächì, ducán nì còyo-sì. ¹⁴Te nì ndañuhu ansivi nì natuìá na ian natúi iin tutu caní, te nsidaa yucù iá ñuhù íchí, xì nsidaa stná ñuu iá mahì mar, nì ndutá.

¹⁵Dandu nsidanicuú nèhivì ñuhiví, nì xinu dèhé-né yucù, nì chidèhé-né mii-né ini cueva, te mahì cavà nahñú, xínduu-ne rey, xì gobiernu,

xì nècuàchì cuìcà, xì soldadu dandacú, xì nècuàchì idónuu, xì cuàhà stná-né peón, xì nèhivì ûún.
16 Te nì cacachi nsidaa-né xì yucù, xì stná cavà ducún:

—A sácú vàha ni cóya dìquì-nsí te dàhvi-nsi, ñà-màsà túi-nsi nùù mii-yá ía nùù sillá ndiaha, te màsà níhì-nsí castigu quida mii-yá nani Lelù Íì. **17** Vachi vichi sàni sàà quìvì ndoho-nsi quida-ya, te còò iin cui cundee ini-xi na xídà ini-yà.

Nansa icúmí màcùtuu seña xi Dios tnaa cuàhà mil nèhivì raza Israel

7 Daaní, nì nsihamà, dandu nì xinì cùmì ángel, itá-né nsicúmì ladu ñuhívì, te sadí-né nùù tàchì caná nsidaa ladu sàhà-ñá màsà cáná gá tàchímà nùù ni-iin ñuu, ni nùù mar, te ni nùù ni-iin yutnù. **2** Te nì xinì inga ángel nì nana-ne vàxi-ne dècuèndè ndé caná orá, nihí-né sellu dùcùn nèhivì xí Dios. Te nì ndàhì ndee ángel mà nì càhàn-né xì nsicúmì tnaha-nemà, divi ángel nì sàha Dios poder ñà-quida-ne dañu xì ñuhívì xì mar. **3** Dandu dohó nì cachi ángel mà xì tnaha-ne:

—Màsà quídá-nsiá ni-iñàha xì ñuhívì, ni xì mar dècuèndè nú sàni dùcùn seña xi Dios tnaa nèhivì xinúcuáchí nùù-yá.

4 Dandu nì inini nì nacani-ne nadaa nèhivì icúmí nìhì xì seña mà, te nsidaa nsidaa-né, 144,000 nèhivì xínduu-ne. Te nsidaa-né, nècuàchì descendencia xi Israel nduu stná-né. **5** Te iin dèhe Israel mà nani Judá, te (nì xinì) nì sàcùtuu seña mà nùù ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi nècuàchímà. Daaní, nì sàcùtuu stná

seña mà nùù ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi (ñani Judá mà) nani Rubén. Te nì sàcùtuu stná seña mà nùù ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-né) nani Gad. **6** Stná ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-né) nani Aser, xì stná ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-né) nani Neftalí, xì stná ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi Manasés, nì dùcùn stná nsidaa-né seña mà. **7** Stná ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi Simeón, xì inga ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi Leví, xì stná ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi Isacar, nì dùcùn nsidaa-né seña mà. **8** Stná ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi Zabulón, xì stná inga ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi José, xì stná inga ùxìn ùù mil nèhivì descendencia xi Benjamín, nì dùcùn nsidaa-né seña mà.

Nansa nì xini Juan cuàhà mil nèhivì ndixí cuxín

9 Daaní, nì ndacoti, te nì xinì yucán itá yáha ga cuàhà nèhivì, mà cùù nandiahvi nadaa xínduu-ne. Nèhivì nsidanicuú ñuu xínduu-ne, nèhivì nsidanicuú ladu xì nsidanicuú raza, te nsidanuu dàhàn xícahàn-né. Te itá-né nùù mii-yá ía nùù sillá ndiaha, xì nùù mii-yá nani Lelù Íì, ndixí-né dùhnù quihín cuxín yaa. Te iníndahá-né ndahà nù-ñúù. **10** Te cána fuerte-né, cachí-né:

Còò inga ana nahi Dios, divi mii-yá ía nùù sillá ndiaha, vachi sàni dàcácu-yàndó. Còò inga ana nahi mii-yá nani Lelù Íì, vachi sàhà mii-yá sàni càcu-nda, nì cachí-né.

11 Daaní, nsidaa ángel mozo xi Dios, itá-né nsidaa ladu nècuàchì sahnú ndoó yucán xì stná nsicúmì ana itá nùù-yá, te nì tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá ndé iá-yà nùù silla ndiaha xí-yá, te nì cahvi nsidaa-né mii-yá,

12 xícachi-né:

iAmén! Mii-ní nduu-ní Dios,
ñàyùcàndùá, ndaníhí
ndiaha-nsí mii-ní, (te
cachí-nsí xì-ní) yáha ga
nchichí-ní. Sàhà nsidaajàn
naquímánì-nsí mii-ní, te ni
coó tnùnuhu xí nsidaa nèhivì
nùù-ní, te ni sáà-ní cusahnú
ndiaha-ní, te ni sáà stná-ní
dandacú fuerte-ní inicutu.
iDucanicoó nicanicuahàn!

13 Dandu nì càhàn iin nècuàchì
sahnú yucán xì yúhù, cachí-né:
—¿A ináhá-ní índù nècuàchì
xínduu nècuàchì ndixí cuxín yaa
yohó? —¿A ináhá-ní índù nì quixi-ne?

14 Te nì cachì xì nècuàchimà:
—Còó, có-ináhâ, señor; doco
mii-ní, ináhá-ní.

Dandu nì cachì-né xì:

—Nècuàchì yohó, xínduu-ne
nèhivì nì xini cuàhà vida tiempu
nani tiempu xi tnündoho cahnú.
Doco sànì ndoo cuàchi-ne ñà-ní
xitàì nìi mii-yá nani Lelù Íi,
ñàyùcàndùá sàndixí cuxín yaa-ne
vichi, **15** te xíndoo saín-né nùù silla
ndiaha ndé iá Dios; ndui te ñuu
xixinucuachi-né nùù-yá, te ndoó-né
ini vehe cahnú ndiaha-yá. Te
mii-yá, nicanicuahàn cutnáhâ-yá
xì-né ndiaá-yànè. **16** Ñàyùcàndùá
mà nunca sàà-né cui gá-né doco,
ni mà cúi gá-né tècuí, ni mà nsíi
gá-né quida orá, ni mà cúní ihni
gá-né. **17** Vàchi mii-yá nani Lelù Íi,

icúmí-yâ cunuù-yánè. Iín-yá ladu
nùù silla ndiaha yucán, te icúmí-yâ
cundaca-yanè sàà-yà xì-né ndé
cohó-ne tècuí ndiaha cutiacu-né
nicanicuahàn. Ni mà cuácu gá-né,
vàchi contentu cundoo-ne quida-ya.

**Nansa cuàhàn cuu na tàhndè
ñà-úsà ndé nuhní tutu itúì, te
nachitu stná còhò oro inciensu**

8 Daani, nì sahnde-yà ñà-úsà
nuhní tutu itúìmà, te nì nsihi
nì quida-ya ducán, dandu nì nàcuìñ
dàdí inicutu ansivi nahi dava hora.

2 Te nì xinì yucán nùù Dios sà-ítá
tùha ùsà gá ángel, nihí-né iin iin
corneta ñà-sivi-né. **3-4** Dandu nì
tnàtuu inga ángel nì sàà-né nùù iin
mesa oro iá nùù silla ndiaha, divi
mesa ndé sahmí-né inciensu nùù-yá.
Te vichi nihí ángel mà iin còhò oro
nì sàà, te nì sàha stná xì-né cuàhà
inciensu ñà-cahmi-neà dìquì mesa
mà sàhà-ñá cana ñùhmà-ñà mánana
nùù Dios. Te na hora mà nana ñùhmà
mà, dandu cutnahá stná palabra
nì cachì nsidaa nèhivì xí Dios na ní
xìcàn tàhvì-né nùù-yá. Ñàyùcàndùá,
divi ducán nì quida ángel mà,
ndahà-né nì chitanini-ne nsidaámà
nùù Dios. **5** Daaní, nì tavà-né chii
ñuhu xíxìn nùù mesa oro mà, te
nì dàquée-neà ini còhò mà ndè nì
chituá, dandu nì dàndiàchì ndee-neà
nùù ñuhìvì. Dandu nì tiacu cuàhà gá
ana cähàn fuerte, te nì càhàn ndee
dàvì, te nì tasa, te nì tnàa.

**Nansa icúmí cuu na sivi
ángel corneta xi-ne**

6 Dandu ùsà ángel nihí corneta
xi-ne, nì nsidayucun-né cuàhàn-né
sivi-né.

⁷Te nì sivi ángel primeru corneta xi-ne. Te na ní tiacu nì sivi, dandu nì cöyo iin nùù ñuhìví, doco dáca stnahá iin ma xì ñuhu xíxìn, xì stná nì. Ñayùcàndùá, nùù cada únì yutnù (itá ñuhìví) nì xíxìn iin-nù, te nì xíxìn nsihi stná yùcù ía campu.

⁸Daaní, ángel ùì, nì sivi-né corneta xi-ne, dandu nì xinì iñàha cuú mànuu na ian iin yucù xíxìn, ducán náhà, te nì nacava ini mar. Te cuàhà tècuíi mar nì nanduu-tè nì (nì quidamà). Iyuhu cumánì gá, te cunduu davatahvi tècuíi mar nì cuchicuehe ducán. ⁹Stná nsidaa quisì ndütè ñuhú ini mar, iyuhu cumánì gá, te cunduu stná davatahvi-sí nì xìhi. Stná barcu, iyuhu cumánì gá, te cunduu stná davatahvi-nú nì sachí.

¹⁰Daaní, ángel ùnì, nì sivi-né corneta xi-ne, te dècuèndè ñuhìví nì nacava iin sítñúu cahnú nísä ituu ansivi, xíxìn fuerte-si, te tnúù nihni-sí na iin ñuhu cahnú. Te nì nacava-sí nùù ñuhìví nì cöya nùù cuàhà yûte xì cuàhà pozo, iyuhu cumánì gá cunduu davatahvi yûte xi pozo nì cöya nùù-xí. ¹¹Te sítñúu mà, Ajenjo nani-sí, te yáha ga nì ndu-uà yùcù tècuíi ndé nì cöyo-sí. Te cuàhà gá stná nèhivì nì xìhi ñà-nì xihí-ne tècuíi ùà mà.

¹²Daaní, ángel cùmì, nì sivi stná-né corneta xi-ne, te cuàhàn nsihi stná fuerza xi orá nì cùí, te cuàhàn nsihi fuerza xi yoo nì cùí xì stná sítñúu; iyuhuni cumánì gá, te nsihi dava fuerza xi-sí. Ñayùcàndùá, nì nanchiì ndahvi orá ndui, te nì nanchiì ndahvi yoo ñuú.

¹³Te nì xinì meru dìquì-xí ansivi, yucán yáha ga ducún ndavá iin ángel, ndáhì ndee-né cachí-né:

—Cunini nsidaa mii-nsiá nèhivì ñuhìví. Ndahví-nsià, vachi ndahví cuàhà cuàhàn cuu xi-nsiá, vachi cumánì gá ùnì gá xichi sivi ángel corneta xi-ne, te ndahví-nsià na hora sivi-né.

9 Daaní, ángel ùhùn, nì sivi-né corneta xi-ne, te nì xinì dècuèndè ansivi xi dècuèndè ñuhìví nì nacava iin ana nchií nahi sítñúu. Te nì nìhi-né ndahacáa ñà-nacuna-ne yavi cahnú cunú sàstnùhù. ²Te na ní nacuna-neà, dandu nì quecoyo cuàhà ñùhmà, na ian xíxìn ini xítñù cahnú, te nì nanchiì ndahvi orá nì quida ñùhmà mà, te nì nàcuítñù inicutu. ³Daaní, mahì ñùhmà mà nì caquee cuàhà sìca nì ndava-sí ñuhìví. Sàñì nìhitáhvì-sí cucumi-sí iñù ñà-cunduu-sí quisì daná nahi sìduhma. ⁴Te nì sàcùnaha stná-sí ñà-màsà cáxi-sí yùcù itá ñuhìví, ni-iin stná ndahà yutnù, cuisì-ñá dandohó-sí nèhivì có-itúú seña xi Dios tnaà-xi. ⁵Doco nèhivì tui-sí mà, mà cúi cúi-né, còó, cuisì ndoho cuahà-né, na ian ndoho-nda na tuí sìduhma-ndó. Te ùhùn yòò icúmí cuu xi-né ducán. ⁶Te mate nanducu-né modo cui dahuun-ne, doco mà nìhi-né ñà-jaàn, mate yáha ga cucuni-né ndañuhu-né ñuhìví, doco mà cúi.

⁷Te nì xinì sìca ma, te ducán ndáa-sí nahi idu fuerte sähàn guerra. Dìnì-sí, sìcàté oro ñuhá. Te nùù-sí, nahi nùù nèhivì nduá. ⁸Te ididínì-sí, na íá ididínì nècuàchì ñahà, ducán íá'; te nùhu-sí, na íá nùhu nsicaha, ducán íá'. ⁹Te icà-sí, nahi càa nduá. Te na ndavá-si ansivi, yáha ga ndee cahá ndixìn-sí,

na ian cahá cuàhà gá carreta ídítá idu, te cuàhàn-nu guerra. ¹⁰Te ndohò-sí, nihá ñiñu nahi sìduhma, vátuni tui-sindó. Te ùhùn yòò icúmí-sí dandohó-si nèhivì. ¹¹Daaní, iá stná ana dandacú nùù-sí, divi nduu ñà-malu dandacú nùù yavi cunú mà; Abadón nani-sí nùù dàhàn hebreu, te nùù dàhàn griegu Apolión nani-sí.

¹²Pues, vichi sàñi yàha iin tnündoho chicá cahnú. Doco cumánì gá ùù gá tnündoho nahnu fuerte.

¹³Daaní, ángel iñù, nì sivi-né corneta xi-ne, dandu nì tiacuì iá ana cähàn yucán ndé iín mesa oro nùù Dios. Nsícumì esquina mesa mà itúú iin iin ñà-íá nahi nsiquí quisì, te mahì ñà-jaàn tiacú cähàn iin ana cähàn ¹⁴xì ángel lácà ní sivi xì corneta-xi, te dohó nì cachi-né:

—Cuahán-ní ndaxi-ní cùmì ángel nuhní yuhù yùte cahnú nani Eufrates.

¹⁵Ñàyùcàndùá, ducán nì quida ángel mà, nì ndaxi-né cùmì ángel yucán, vachi yucán ndoó tûha-ne sàà meru cuìà, meru yòò, meru quìvì, meru hora ñà-cacahní-né cuàhà nèhivì. Nuù cada ùnì nèhivì ñuhiví, icúmí cui iin-ne.

¹⁶⁻¹⁷Dandu nì xinì na ian nì sàñi, te nì xinì cuàhà sàstnùhù idu, te itándoó nèhivì yàtì-sí. Ùì cientu millón nèhivì xínduu-ne, nì tiacuì, vachi iá ana nì cachitnùhu nadaa-ne. Te xíndixi-ne dùhnù càa, color cuahá nduu dùhnù dava-ne, te dava ga-ñà color ndiaa, te dava ga-ñà, cuaán-ñà. Te dìnì idu mà, na iá dìnì nsicaha, ducán xí-ia-ña. Te yuhù-sí caná fuerte ñuhu xì ñùhmà xì stná azufre (sahán aya).

¹⁸Cunaha-nsiá, sàhà nsì-únì ñà-dàñá queé yuhù-sí, sàhámà nì ca-xihì cuàhà nèhivì, iyuhu cumánì, te cunduu davatahvi nèhivì ñuhiví nì caxihì nì quida ñuhu mà xì ñùhmà mà xì azufre dana ma. ¹⁹Te iin iin idu, iá ñà-dàñá nùù dìnì-sí xì nùù ndohò-sí, vachi ndohò-sí, na iá còò, ducán iá, te iá dìnìá nahi còò, vátuni tui-sindó.

²⁰Doco nèhivì nì càcu nùù nsidaa tnündoho nahnu-ma, ni cóñi cùú-né arrepentir sàhà cuàchi nì caquida-ne nì quidayucun-né ñà-ndùá cahvi-né. Còó, iin-ni nì quida-ne seguir sáha-ne promesa nùù ñà-malu, te cahvi-né cuàhà figura, sea oro nì cuyucàn, ò sea plata, ò sea càa yahá, ò sea yùù, ò sea yutnù nì cuyucàn. Te nsidaa ñà-ndùá cahvi-némà, ni có-ìndéhá, ni có-ìtiácuà, ni có-xìcá. ²¹Te nèhivì ndoo ga ñuhiví, ni cóñi náxícojuñin ini-né sàhà cuàchi-ne, iin-ni nì caquida-ne ñà-ndùá xíquida-ne, sahní stnahá-né, sáhàn tåtnà-né, sáhàn tådí-né, te iá-né xì ñahà xí-né, te xidácuíhná stná-né.

Angel iníndáhá libru tii

10 Daaní, nì xinì vàxi inga ángel fuerte, mànuu-ne dècuèndè ansivi vàxi-ne. Ídùcún-né iin vicò, te ñuhú dìnì-né iin sìcòyàhnchì. Nchií nùù-né na ian nchií orá, te tmúù sàhà-né nahi ñuhu. ²Te iníndáhá-né iin libru tii nuná. Te nì sàcuñin-né ñuhiví, sàhà cuàhá-né ián dìquì mar, te sàhà ìtní-né, ián dìquì ñuhù íchî. ³Te nì ndàhì ndee-né, na ian ndáhì nsicaha, ducan tiacú. Daaní, nì nsihi nì ndàhì-né, dandu nì tiacu

cáhàn iin ana cáhàn fuerte na ian cáhàn dàvì. Ùsà xichi nì càhàn ana cáhàn mà. ⁴Te yùhù, cuàhin chitui ñà-ndùá nì cachí-nè nì cùí, doco momentu mà nì tiacuì iá ana cáhàn ansivi, cachí-yà xì’:

—Màsà chítúu-ní ñà-ndùá nì cachí ana nì càhàn ùsà xichi, te nì ia na ian cáhàn dàvì, vàchi icúmí coo dèhé palabra mà —nì cachí-yà.

⁵Daaní, ángel iín mahì mar xì dìquì ñuhù íchí, nì ndanihi-ne ndahàcuàhá-nè ansivi, ⁶te nì ndacúcahan-né mii-yá itiácú nicanicuahàn, divi mii-yá nì quidayucun xì ansivi, xì ñuhìví, xì mar, xì nsidaa iñàha iá lugar yucán. Te nì cachí-nè:

—Chináhí Dios, mà cuéé gà, ⁷te sàà quìvì cuu ndisa nsidaa ñà-ndùá nì cachitnùhu nèhivì xí Dios sànaħa, vàchi na cuàhàn sivi trompeta xi ángel ùsà, dandísá, icúmí xìnu nsidaa ñà-ndùá cuní Dios quida-ya, te iá dèhá` vichi.

⁸Daaní, inga tu nì tiacuì iá ana cáhàn ansivi, te dohó nì cachí-yà xì’:

—Tnàtuu-ní nùù ángel iín mahì mar xì dìquì ñuhù íchí, te tnii-ní libru tii nuná ini ndahà-né.

⁹Ñàyùcàndùá, nì tnàtui nùù-né, te nì cachí xì-né:

—Taxi-ní libru tii nùú.

Te nì cachí-nè:

—(Yoho iá.) Tnii-nfà, te caxì-nfà. Icúmí nduvidì yuhù-ní nahi ndudi ñùñù, doco nú sàñi coco-nfà, dandu icúmíâ ndu-uà-ñà tìxi-ní.

¹⁰Daaní, nì tnii libru iníndahá-nêmà, te nì saxià. Te (ñà-ndáà ndùá), saxí vídià, nahi ndudi, doco nì nsihi nì coquíà,

dandu nì nsicuìhnú úà inì. ¹¹Dandu nì cachí tu ángel mà xì’:

—Icúmí-ní cachitnùhu gà-ní ña-ndùú razón ndiaha xí Dios sàhà cuàhà nèhivì ndoo cuàhà ñuu cáhàn cuàhà dàhàn. Daaní, stná cuàhà rey dandacú nùù ñuu mà, icúmí-ní cachitnùhu stná-ní sàhà-té —nì cachí ángel.

Ùì nèhivì cáhàn cuenta xi Dios

11 Daaní, nì sàha-ya yùhù iin vara caní nahi metro, te nì cachí-yà xì’:

—Ndacuiìn-ní, cuahán-ní, chitacùhá-ní veheñùhu cahnú ndé cahvi nèhivì Dios, te chitacùhá stná-ní mesa ndé sáha-ne promesa ìì xí-né, te nacahvi stná-ní nadaa-ne sáhàn cahvi xì-yá yucán. ²Doco patiu yàtà veheñùhu màsà chítacùhá-ní, vàchi icúmí ndòamà ndahà tiàa inga raza. Tiàa ma, icúmí-té cundoo-té nsidanicuú gá lugar ñuu ìì, te quida quini-té xì nèhivì yucán. Ùì dico ùì (42) yòò cunduu tiempu caquida-té ducán. ³Doco yucán cuàhàn cundoo stná ùì nèhivì-xí icúmí nìhítáhvì càhàn cuenta xi. Iin mil ùì cienteu ùì dico quìvì icúmí-né càhàn-nè xì nèhivì ñà-ndùú razón xi. Te sícoto cundixi-ne, sícoto tnuu cundua —nì cachí-yà.

⁴Cunaha-ní, mii-yá nduú-yá Stoho nsidaa ñuu iá ñuhìví. Te frente sillà ndé iá-yà (ansivi) itá ùì nù-olivu, xì ùì candeleru. Pues na quidá nsidaa ñà-jaàn nùù-yá gloria, ducán quidá stná ùì nèhivì cáhàn cuenta xi-ya (ñuu mà). ⁵Te nú xiní ùì iin tiàa xi-né, te cuní-te quida quini-té xì-né, dandu cuàhàn

cana ñuhu yuhù-né coco-tè. Te ducán icúmí cuu xi nsidaa ana cuní quida quini xi-né. ⁶Te ndahà stná ùì nècuàchimà icúmí ndòo poder ñà-cadi xì dàvì ñà-màsà cuun ni-iin dàvì inii tiempu cähàn-nè cuenta xi Dios. Te icúmí-né dandacú stná-né nùù tècuí ñà-nanduu-té nì, te nú cuní-né, vätùni dandohó stná-né nèhivì nsidanuu clase tnündoho, segün nadaa xichi cuní-né. ⁷Daaní, nú sàñì nsihi tiempu cähàn-né xì nèhivì cuenta xi Dios, dandu icúmí-né cui-né, vachi iá iin quisì dàñá inácaá ini yavi cùnú sàstnùhù yùcán, te icúmí quisì ma nana-sì quee-sì, nàá-si xi ndúi nèhivì cähàn cuenta xi Dios mà, te icúmí-sí cundee-sí nùù-né, dandu cui-né. ⁸Te yucán mahì calle ñuu ndé nì xìhì Stoho-ndà Señor nchica cruz, yucán icúmí nsii ma cuitànduhù-né. Te divi ñuu mà, Sodoma cachí stná-né xán, te Egípto cachí stná-né xán, (vachi malu gá modo xi nèhivì ndoó yucán). ⁹Pues, ñuu yucán cuitànduhù nsii ma, te cundehè cuàhà nèhivì-né, nèhivì cuàhà raza ndoó cuàhà ñuu, te cuàhà dàhàn cähàn-né. Ùnì quìvì dava cuitànduhù nècuàchimà yucán, ni mà cuáha nèhivì cundùxin-ne. ¹⁰Al contrario, cuàhàn-né cudiì ini-né ñà-sàñì xìhì nsii ma. Cuàhàn-né quida-ne vicò, te dacútâhvì stnahá-né iñàha, te cudiì ini-né, vachi còd gá ndúi nècuàchì sähnu nì sacahàn cuenta xi Dios, vachi antes cuàhà gá nì ndoho-ne nì quida nècuàchimà. ¹¹Daaní, nú sàñì yàha ùnì quìvì dava, dandu icúmí nsii ma natiacu-né quida Dios, te ndacuítä-ne. Ñàyùcàndùá, yáha ga

icúmí yùhí nsidaa nèhivì cundehè xì-né. ¹²Dandu icúmí tiacu tächì ana cähàn ansivi, te dohó cachí-yà: —Nahà-nsia dìquì-xí yohó.

Dandu canana nècuàchì sähnùmà dìquì-xí ansivi. Mahì vícò nana-ne cùhùn-né, cundéhe nsidaa nèhivì xiní ûhì xì-né. ¹³Dandu divi hora mà, ndee gá icúmí tnàa ñuhivì. Nùù cada ùxìn vehe itánduhù ñuu mà, icúmí caà ian. Te icúmí cui ùsà mil nèhivì sähà-ñá icúmí tnàa guá ducán. Dandu nèhivì dava ga, cuàhà gá yùhí-né, te nacuni-né cahnú gá poder xi mii-yá iá ansivi.

¹⁴Pues, ñà-jaàn nduú tnündoho cahnú ñà-ùì. Doco cumánì gá ñà-únì, te sà-ìtúú vàxa.

Nansa icúmí cuu na sivi ángel ùsà corneta xi-ne

¹⁵Daaní, ángel ùsà, nì sivi-né corneta xi-ne. Te nì inini ndee cána cuàhà-né ansivi, cachí-né:

Sàñì sàà quìvì cusahnú Stoho-ndà Señor nùù nsidaa ñuu ñuhivì, te nicanicuahàn icúmí-yá cusahnú-yá, mii-yá xì Dèhemani-yá Cristu.

¹⁶Dandu òcò cùmì nècuàchì sähnù ndoó nùù Dios dìquì sillä vico, nì tutuyuhu-né nùù sähà-yá, te nì cahvi-néyà, ¹⁷cachí-né:

Naquímáni-nsí mii-ní Stoho-nsì Dios, vachi icúmí-ní nsidanicuú poder. Dècuèndè sàñaha iá-ní, te nicanicuahàn icúmí-ní coo-ní. Ansivéhé-ní, vachi sàñì quesaha-ní cuàhàn-ní cusahnú dahuun-ní nùù ñuhivì, cuàhàn-ní dandacu-ní nùù nsidaa nèhivì ñuhivì. ¹⁸Mii-né, nì xìdà

ini-nè, doco sàni sàà quìvì nachitacùhá-nînè castigu xi-ne. Te sàni sàà stná tiempu nsidandaà-ní sàhà nècuàchì nduú nsii. Te vichi icumí cundiatú stná anima nsidaa ana xinúcuáchí nùù-ní, nacua nècuàchì cähàn cuenta xi-ní, te ducán stná nsidaa gá ana xínduu nèhivì xí-ní, divi ana cahvi xi-ní, a ducán nduú-né nèhivì ùún, ò nèhivì chicá nì nihì chuun nùù-ní. Doco nèhivì nì quida quini xi ñuhiví, còó, vàchi icumí-ní dandáñuhú-nînè, nì cachí nècuàchì sàhnümà.

¹⁹Daaní, nì nuna veheñùhu iì xí Dios ansivi, te nì xinì ini veheñùhu ma iá caja iì ndé inacáá palabra nì cachí-yá na ní ndòo sahnú-yá xí nèhivì xí-yá sànahá. Dandu yáha ga nì tåsa, te nì tiacu cahá fuerte; te ndee gá nì càhàn stná dàvì, te nì tnàa. Te nì coyo stná iin.

Nansa nì xini Juan seña sàhà nècuàchì ñahà nì xinudèhé na ní xidà ini quisì cuahá

12 Daaní, nì xinì iin seña cahnú ansivi. Nì natùi iin nècuàchì ñahà. Tìxi sàhà-né iá luna, te tnúu nihni ñà-nduá ndixí-né, vàchi orá nduá, te dìnì-né, ñuhá iin corona ndé itándiaa ùxìn ùì sìnsìvì. ²Meru sà-ítúú tùinuù méè xi-ne, ñayùcàndùá, ndáhì-nè, vàchi nì quicuehè-nè, cuàhàn cacu dèhe-ne. ³Te nì tui inga seña nùù ansivi. Nì quecunu iin quisì cahnú cuahá, caní-si nahi còò nahnu-guá, te cuahá laà-si. Ùsà dìnì-sí, te ùxìn nsiquì-sí itá. Cada iin iin dìnì-sí

ñuhú sìcàté vico. ⁴Te iá stná ndohò caní-si, te xi ndohò-símá nì cani-si cuàhà sìtnúù itándiaa ansivi, nì dàndiàchì-ñásí nùù ñuhiví. Iin tantu sìtnúù mà nì ndiàchì nùù ñuhiví, te ùì tantu-si nì ndòo ansivi. Dandu nì sàcuììn quisì mà nùù nècuàchì ñahà mà, ndiatú-si tùinuù méè xi-ne, vàchi cuní-si caxì-sívē na sánì cacu-ve. ⁵Dandu nì tùinuù-vé, tiàa nduú-vé, te nduú stná-vé mii-yá cuàhàn cusahnú nùù nsidanicuú ñuu, te mà cuáha-ya quida ndeváha-ne. Dandu (nì xini) nì ndanchito-ya dècuèndè ndé iá Dios nùù sillá ndiaha xí-yá.

⁶Daaní, nècuàchì ñahà mà, nì xinudèhé-né yucù dàna, vàchi yucán sàni nsidayucun Dios iin xaan ndé coo-ne, te yucán icumí-né nihì-né ñà-cutiacu-né iin mil ùì cientu ùnì dico quìvì.

⁷Doco nì quesaha iá guerra ansivi. Ángel nani Miguel xì compañeru-né nduú iin ladu, te quisì cuahá mà xì compañeru-si nduú inga ladu, te nì canàá stnahá-si. ⁸⁻⁹Doco cónì cündéé-sí. Ñayùcàndùá, nì taxi-nési ansivi, vàchi còò gá permisu cundoo gá-si yucán (ndé iá Dios). Nì dàndiàchì-yási nùù ñuhiví yohó, mii-sí, xì nsidaa ana nchícùn xì-sí. Vàchi quisì (cusahnuma), divi còò iá ndé sànahá nduú-si; ñà-malu nduú-si, te Satanás nani stná-si, te divi-si nduú ana dandahví xì nèhivì inicutu ñuhiví.

¹⁰Dandu nì tiacu iá ana cähàn fuerte ansivi, te dohó cachí-né: —Vichi sàni càcu nsidaa nèhivì xí Dios. Te sàni sàà quìvì cusahnú fuerte-yá, te cusahnú stná Dèhemani-yá Cristu. Vàchi

sàñì ndiachi ñà-malu fuera, vàchi divi-sì nduú ana daqúee cuàchi xi dìquì ñani-ndà (iin-ni cahvi stná xi Yua-nda Dios), vàchi ndui te ñuu dacuidá cuàchi-sìné. ¹¹ Doco mii-né, nì cundee-né ñùù-sí ñà-nì ndacúcahan-né mii-yá nani Lelù Íí, divi mii-yá nì xitià ñì-xí sàhà-ndà. Ni cóni cayuhí-nè, nì cachi vate-né nchícùn-nèyà, vachi dispuestu nì sandoo-ne cui-nè, cóni cùhí ini-né vida xi-ne.

¹² Pues vichi xiñuhu cudìi ini nsidaa ana ndoó ansivi, (vachi sàñì cùxio ñà-malu). Doco nèhivì ndoó ñuhiví xì mar, ndahví-nè, vàchi yucán sàñì nasaà-si, xídà cuàhà inì-si, vàchi inahá-sí làcà iyuhu quívì ndóo ñùù-sí (ñà-quida-sì ñà-ndùá cuní-si).

¹³ Daaní, na sánì cundaà inì-si ñà-sàñì ndiachi-sí ñuhiví yohó nduá, dandu nì quesaha-sí náâ-si xi nècuàchì ñahà mà, divi nècuàchì nì tuiñuù méè xi. ¹⁴ Dandu mii-né, nì nìhitáhvì-né coo ndìxìn-né nahi ndìxìn yanuni nahnu, te nì ndava-ne cuàhàn-né yucù ndé coo dèhé-nè. Yucán icúmí-né lugar (dèhé) xi-ne ndé nìhi-né ñà-cutiacu-nè ùní cuìa dava, te ducán càcu-ne ñùù còò mà. ¹⁵ Doco yuhù còò mà nì cana cuàhà tècuíí nahi yûte, vàchi cuní-si tnani nècuàchì ñahà mà; ¹⁶ doco nì chindee ñuhiví nècuàchimà, vàchi nì nsicà ñuhù nì ndée nsihi tècuíí nì cana yuhù-síma. ¹⁷ Ñàyùcàndùá, nì xidà gà inì-si sàhà nècuàchì mà, te nì quesaha-sí xicánúú-si nandúcú-sí dava ga dèhe-ne, vàchi, cuní-si quida quini stná-si xi nsidaa dèhe-ne chívàha xi ley xi Dios,

te nchícùn viì xì ñà-ndùá cachí Jesucristu.

Nansa nì ndecoyo ùì gá quisì daná

13 Daaní, nì sàcuìn yuhù mar, te nì xinì mahì tècuíí nì quecunu iin quisì daná, ûsà dìni-sí, xì ùxìn nsiquì-sí. Te iin iin nsiquì-sí ñuhú iin sìcàtè vico. Te icà iin dìni-sí itándiaa quìvì-sí, iin quìvì iá quini, te cahàn contra xi Dios. ² Nahi tigre, ducán náhà quisì nì xinì mà. Doco sàhà-sí, nahi sàhà sì-oso, ducán ndáa-ña. Te yuhù-sí, nahi yuhù nsicaha, ducán iá. Te quisì nì quecunu antes, te iá nahi còò, divi ñùù quisì yucán nì nìhi quisì yohó poder dandacú-si ñùù ñuhiví. Ñàyùcàndùá, ndee ní cusahnú-si; vàchi ñùù inga quisì mà nì nìhi-sí coo-si ñùù sillah cahnú dandacú-si. ³ Daaní, nì xinì nì nacuèhè-si, iin dìni-sí nì nacuèhè, cuàhàn cuià cahín. Doco nì nduvàha ndé nì nacuèhè xi-sì. Ñàyùcàndùá, nì ndulocó nsidaa nèhivì ñuhiví ñà-nì nduvàha-sì. ⁴ Sàháyùcàndùá, nì cahvi-né quisì nahi còò chindéé xì quisì ùì mà ñà-dàndàcú-sí. Stná quisì ùì mà, nì cahvi stná-nési, cachí-né:

—Còò ana ndudává xí quisì jaàn. Còò iin cui cundee xi ñùù-sí nü ni náâ-né xì-sí —xícache-né.

⁵ Te nì nìhi stná-si ñà-màsà yuhù yuhù-sí cahàn ndevàha-sì dìquì Dios; ndee nì cahàn quini-si dìquì-yá. Te nì nìhitáhvì stná-si ñà-cusahnú-si ùì dico ùì (42) yòò. ⁶ Te ndee ní canahá-si dìquì Dios, quini gá nì cahàn-si dìquì-yá, xì dìquì lugar ndé iá-yá, xì dìquì nsidaa ana ndoó cutnáhâ

xí-yâ ansivi. ⁷Te nì nìhì stná-si ñà-quida quini-sì xì nèhivì xí-yâ, te cuàhà-né nì sahnì-sí. Te nì nìhitáhvì stná-si ñà-dandacú-si nùù nsidaa raza nèhivì ndoó nsidaa ñuu, ndéni dàhàn nì cui cahàn-né. ⁸Te nsidanicuú nèhivì ñuhìvì, cuàhàn-né cahvi-nési. Doco ni-iin nèhivì mà, có-itúú quìvì-né nùù libru xi Lelù fí. Vâchi cunaha-nsiá, dècuèndè na tâyôo ñuhìvì, dandu sà-itándiaa quìvì nsidaa ana icumí cutiacu nùù-yá.

⁹Ni cúníní vâha nsidaa nèhivì nansa cachí palabra yohó. ¹⁰Nú ni chícadí nèhivì-ndó, dandu mii stná-né icumí-né cundiadi stná-né; te nú ni cahní nèhivì-ndó machete, divi machete icumí-né cui stná-né. Sàhà ñà-jaàn, xiñuhu cundoo-nda calma, te cunihnu vâha ini-ndà mii-yá, vâchi nèhivì xí-yá nduu-nda.

¹¹Daaní, nì xinì yucán nì quecunu inga quisì daná. Nùù ini ñuhù ñuhìvì nì nana-sì. Itá ùù nsiquì-sí, nahi nsiquì lelù, doco nacua cahàn quisì cahnú nahi còò mà, ducán cahàn stná quisì yohó. ¹²Lucu nùù quisì nì quecunu nùù mar, jaàn iín quisì yohó, te sàhá chindéé quisimà-sí, ñàyùcàndùá quidá-si cùahà iñàha ndulocó nèhivì. Te quidá stná-si xi nèhivì ñuhìvì ñà-fuerza cahvi-né quisì iá-si nùù-xí, divi quisì nì nacuèhè daná dìnì-xí, te nì nduvàha-sì. ¹³Te quisì iín yucán, cuàhà gá iñàha quidá-si ñà-quida tontó-te nèhivì, dècuèndè coyo stná ñuhu ansivi cundehè-né, ducán quidá-si, ¹⁴dandáhvì-siné ñà-cuàhà guá quidá-si, vâchi nì nìhi-sí ñà-quida-sì ducán nù iín-si nùù inga quisì mà. Ñàyùcàndùá,

cachí-si xi nèhivì ñà-quidayucun-né figura cahnú cunduu quisì nì nacuèhè, te nì nduvàha ma. ¹⁵Te figura mà, ndè nì dítá` tàchá, vâchi ducán nì nìhì inga quisì mà quida-sì xán. Dècuèndè cahàn stná nì quida quisì mà. Te nú có-càndísâ iin nèhivì cahvi xán, dandu dandacú-si cui nècuàchímà. ¹⁶Te icumí stná-si dandacú-si màcùtuu iin tnuni xi-sì icà nsidanicuú nèhivì, ò sea màcùtua ini ndahàcuàhá-né, te ò nùù tnaa-né. Doco nsidanicuú-né, icumí màcùtuu tnuni mà icà-né, a sea ni cúnídúú-né nèhivì nihí chuun, te ò nèhivì ùún, ò nècuàchì ndahví, ò nècuàchì cuicà, ò iin peón-ni, ò iin lamú. ¹⁷Vâchi nú còò tnuni xi-sì, ò quìvì-sí, te ò número xi quìvì-sí icà-né, dandu còò permisu cuiin-ne ò dicò-né. ¹⁸Cunaha-nsiá, palabra nchichí nduá cuàhìn cachì xì-nsiá yohó. Iin nècuàchì nchichí, vâtuni cahvi-ne nadaa nduá sáà número xi quìvì quisì mà, vâchi número xi quìvì iin tiàa nduá. Te divi 666 nduú número mà.

Alanbanza icumí coto 144,000 nèhivì xí Jesús

14 Daaní, nì xinì dècuèndè yucù Sión, te yucán iín mii-yá nani Lelù fí, te cutnáhâ-yá xi iin cientu ùù dico cùmì mil (144,000) nèhivì, te icà tnaa iin iin-ne itúú quìvì Yuandiáhá-yâ. ²Dandu nì inini ndè ansivi tiacú na ian cundáá nùù yutnù cuerda nani arpa. Te fuerte tiacú nahi tênuhu cuàhà, na ian cahàn ndee dàvì. ³Te nì caxito nèhivì cuàhà mà iin alabanza saa, itá-né frente sillia ndiaha xí-yá ndé itá stná cùmì ana

itá saín nùù-yá, te ndé ndoo stná òcò cùmì nècuàchì sähnú. Doco ni-iin nècuàchì dava ga, mánìcùí cutùha stná-nè coto-ne alabanza mà, cuiśi nèhivì cuáhà itá yucán, divi nèhivì xínduu iin ciente ùì dico cùmì mil tiàa ma. Te nsidaa-né nduu nèhivì nì càcu nùù ñuhivì yohó nì quida (Jesucristo). ⁴Te ni còò ni-iin cuàchi ni quidá-né xì nècuàchì ñahà, vachi cóni cahàn-nè xì nècuàchì ñahà ni-iin xichi. Te vichi, nchícùn-nè mii-yá nani Lelù Íì ndéni nì cui ni cùhún-yà. Antes mahì nèhivì ñuhivì nì sandoo-ne, doco vichi sàni càcu-ne ñà-nì dàñá-yá sàhà-né, te sàhjàn nì càcu-ne ñà-cunduu-ne na iin promesa chica ndiaha nùù Yua-nda Dios xì nùù Lelù Íì, ⁵vachi de por sí, mà túha-ne dandahví-nè; te nicanicuahàn ndoó-né nùù sillá ndiaha ndé iá-ya, vachi còò ni-iin falta xi-ne nùù-yá.

Ùní razón nì cachitnùhu ùní ángel ndavá ansivi

⁶Daaní, nì xinì ndavá inga ángel dìquì-xí ansivi, nihí-né razón vâha xi Dios, iin razón icúmí cunaha nicanicuahàn. Te cuàhàn ángel mà cachitnùhu-neà xì nsidaa nèhivì nsidanicuú ñuu iá ñuhiví, nsidanicuú raza-nè ndéni dàhàn nì cui cahàn-nè. ⁷Te dohó nì cachí ángel xì nèhivì mà:

—Cahvi-nsiá Dios, te tavà-nsiá tnùñuhu xí-yá, vachi sàni sàà quìvì nsidandaà-yà sàhà cuàchi nèhivì ñuhiví. Ñàyùcàndùá, cahvi-nsiáyá, vachi divi mii-yá nduu ana nì quidayucun xì ansivi, ñuhiví, mar, xì nsidaa stná ndé caná tècuìí.

⁸Daaní, (nì xinì) nchícùn gà vaxi inga ángel, te dohó nì cachí-nè:

—Sàni ndañuhu ñuu Babilonia, sàni chàhmà dahuan nì quida Dios, vachi nì sàha nèhivì ñuu mà ñà-coho stná nèhivì inga ñuu, tè ñàyùcàndùá, nì xinì stná nècuàchimà, te quini nihnu stná ini-né vichi. Ñàyùcàndùá, icúmí nècuàchì Babilonia mà nìhi-né iin castigu fuerte —nì cachí ángel mà.

⁹Daaní, nchícùn gà vaxi inga ángel, te vichi nduu ùnì ángel sàni quecoyo. Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—iNdahví nsidaa ana cahvi xi quisì daná mà ò figura-si! iTe ndahví stná ana sà-itúú tnuni xi-sì nùù tnaà-xi, ò ini ndahà-xí! ¹⁰Vachi yáha ga icúmí-né ndoho-ne mahì ñuhu cahnú ndé xixìn azufre sahán quini, te indéhe stná ángel ìì xí Dios, xì stná Lelù Íì. Te castigu mà, ducán quea na ian cuàhàn dacohó Dios-né iin ndutè quini, te micuísí ndutè fuerte cunduu-tè, doco fuerza coho-nète, vachi xídà ini-yà sàhà-né.

¹¹Ñàyùcàndùá icúmí-né cundoo-ne ndoho-ne nicanicuahàn ndé (xixìn ñuhu, te) caná ducún ñùhmà, ni mà nunca nìhi gá-né cundoo dadí-né, ndui te ñuu icúmí-né ndoho-ne, vachi nì cahvi-né quisì mà xì figura-si, te nì sàcùtuu stná quìvì-sí ìcà-né. ¹²Ñàyùcàndùá, cuàhà paciencia xiñuhu cucumi nsidaa nèhivì xí Dios, divi nsidaa ana chívàha xi ley xi-ya, te nihnu vâha ini xì (Dèhemani-yá) Jesús.

¹³Daaní, nì tiacu tu iá ana cahàn ansivi, cachí-nè xì’:

—Vichi tiaa-yó palabra yohó cachí xùn: “Dècuèndè vichi xì quìvì

nùù-xí, ndiaha gá coo xi nèhivì cui, te nú nduú-né ana nchícùn xì Stoho-ndà Señor". Ñà-ndáà ndùá, cachí Espíritu lì xí Dios, icúmí nècuàchimà quetatu vâha-ne, mà ndóhó gá-né nùù chuun quidá-né, te dècuèndè gloria nacumi stná mii-yá nsidaa obra nì quida-ne.

Nansa cuàhàn cuu quìvì último

¹⁴Daaní, nì xinì iin vícò cuixín yaa, te nùù vícò mà iá ana indéhe nahi mii-yá ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìvì. Te dìnì-yá, ñuhá iin corona oro, te iníndahá-yá iin hoz diìn.
¹⁵Dandu nì quee inga ángel nùù veheñùhu ì xí-yá, te nì ndàhì-nè nì càhàn-nè xì mii-yá iá nùù vícò, cachí-nè:

—Cahndè-ní viu ndanihi-ní cosecha, vâchi sàñi xida viu ñuhìvì, te vichi sà-íá ndanchitoa.

¹⁶Daaní, nì sahnde-yà viu iá ñuhìvì, te ducán nì ndanchito cosecha mà.

¹⁷Dandu nì quee inga ángel nùù veheñùhu ì iá gloria mà, te iníndahá stná-nè iin hoz diìn.

¹⁸Dandu nì quee inga ángel nùù ndé iín mesa ì ndé cahvi-né Dios, te nduú-né ángel dandacú nùù ñuhu xíxìn. Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè xì ángel iníndahá hoz mà:

—Xì hoz diìn jaàn cahndè-ní nsidaa sì-uva caá nducuyòhò ñuhìvì, vâchi sàñi xichi-sì —nì cachi-nè.

¹⁹Ñàyùcàndùá, nì sahnde ángel mà sì-uva ñuhìvì xì hoz xi-ne, te nì dàtacá-nè nsidaa-sí nì dàquée-nési ini lugar ndé chàhmà-sí quee tècuì-si. Te seña ñà-icúmí-sí chàhmà-símà nduú ñà-icúmí Dios cuàha-ya nèhivì malu iin castigu

fuerte. ²⁰Vàchi cunaha-nsiá, fuera ñuu nì chàhmà-né, te nì xità nì-né, ducán cuàhà nì mà nahi yûte ndé queé cuàhà tènuhu, te cunú nì xìca (nahi ùì metro), na ian ducún iá frenu xi idu. Te ùnì cientu kilómetro nduú ñà-càní yûte nì mà.

Ùsà ángel dandacú nùù ûsà tnùndoho chicá nahnu

15 Daaní, nì xinì cuú inga seña ansivi, iin seña ndiaha. Te nì nduloquí, vâchi nì xinì ndoó ûsà ángel dandacú nùù ûsà tnùndoho chicá nahnu, te ñà-último nduajàn, vâchi sà-íá, xì ñà-jaàn-ní mà cuídà gá ini Dios nú sàñi yàha.

²Dandu nì xinì mar iá (ansivi) yucán, nahi vidriu nduá, te dácà stnähá stná vidriu mà xì ñuhu xíxìn, ducán nähà. Te nùù mar mà itá cuàhà nèhivì, xínduu-ne ana nì cundee nùù quisì daná mà, xì nùù figura-si, xì nùù número xi quìvì-sí, nùù nsidaa ñà-jaàn nì cundee-né, te vichi itá-né yucán, nihí-né yutnù cuerda cundaa. ³Te nacuátú stná-nè, xitó-né alabanza xi Moisés nì xinucuachi nùù Dios (sàñaha), te xitó stná-nè alabanza xi Lelù lì, cachí-nè palabra yohó:

iNdiaha gá nsidaa obra quida-ní, Stoho-nsì Dios; ndulócô-nsì ñà-cuàhà guá quida-ní! Nsidiánicuú poder icúmí-ní. Doco micuísí ñà-íá viì nduá quida-ní, cuisì ñà-íá vâha nacua ndiá icà. Ansivéhé-ní, vâchi rey nduu-ní, te cusáhnú-ní nùù nsidaa ñuu. ⁴Te vichi xiñuhu cahvi nsidaa nèhivì mii-ní, Stoho-nsì Señor; xiñuhu nsidaa-nsí ndanihi

cahnú-nsí mii-ní, vâchi cuisí mii-ní ìì ndisa-ní. Te icúmí nèhiví nsidaa ñuu tnàtuu-ne cuitasisi-né nùù-ní, vâchi nùù nsidaa-né náhà claru iá vii nsidaa ñà-ndùá nì quida-ní xí nèhiví ñuhiví.

Ducán nì cachi-nè.

⁵Daaní, nì nsihamà, dandu nì xiní nì nuna cuartu chicá ìì iá ini veheñùhu xi-ya ndé iá vâha ley ìì xí-yá. ⁶Te nì caquee ùsà ángel mà vâxi-ne, diví ángel dandacú nùù ùsà tnùndoho nahnu icúmí ndoho nèhiví. Te ndixí-né sícoto yéhè cuxín yaa, te nuhní nchica-ne iin siuhma oro. ⁷Dandu nì tnàtuu iin ana iín saín nùù-yá, te nì sâha-ne iin iin ángel mà iin yaxìn oro, chitu iin iin-sì castigu xi Dios, divi mii-yá itiácu nicanicuahàn, vâchi sâhà cuàchi nèhiví, ñàyùcàndùá, xídà ini-yà. ⁸Daaní ñà-ndiaha fuerte guá-yà, te ñà-ndee guá dandacú-yá, ñàyùcàndùá nì cana ñùhmà, te nì xitià inicutu veheñùhu ìì mà. Te sâhà ñùhmà mà mânícui nansihvi ga ni-iin nèhiví ini lugar mà dècuèndè sànì nsihi ùsà tnùndoho nahnu dandacú ángel mà nùù-xí.

Nansa icúmí dacóyo ángel
ñà-ñuhú ini ùsà yaxìn oro, divi
ñà-ndúú tnùndoho nahnu

16 Daaní, nì tiacu íá ana cahàn fuerte ini veheñùhu ìì mà, cachí-yà xí ùsà ángel mà:
—Cuahán-ndâ dacóyo-ndâ
ñà-ñuhú ini iin iin yaxìn mà dìquì ñuhiví ñà-cundua castigu fuerte sâhà-ñà xídà ini Dios sâhà cuàchi nèhiví —nì cachi-nè.

²Dandu nì quee ángel primeru nì dàcóyo-ne ñà-ñuhú ini yaxìn xí-né dìquì ñuhiví. Ñàyùcàndùá, nsidaa nèhiví itúú tnuni xi quisi daná mà, nì cana iin nsìhi ûhì icà-né, quini iá, te yáha ga cuhifá; nùù nsidanicuú ana cahvi xí figura quisì mà, nì cana nsìhi ûhì mà icà-né.

³Daaní, ángel ùì, nì dàcóyo-ne ñà-ñuhú ini yaxìn xí-né mahì mar. Te nì nanduu nsìhi tècuí mà nìi, nahi nìi nèhiví nì xìhì. Ñàyùcàndùá, nì xìhì nsidanicuú quisì itiácu ñuhú mar.

⁴Daaní, ángel ùnì, nì dàcóyo-ne ñà-ñuhú ini yaxìn xí-né, nì còya nùù nsidaa yûte xí nùù nsidaa lugar ndé caná tècuí, te nì nanduu stná tècuí mà nìi. ⁵Dandu nì tiacu cahàn iin ángel dandacú nùù nsidaa tècuí, te nì cachi-nè xí Yua-nda Dios:

—Stoho-nsì Señor, mii-ní nduú ana iá ndé nicanicuahàn sànahna. Te ìì gá stná-ní, ñàyùcàndùá, iá vii ñà-ndùá sànì quida-ní xí nèhiví sâhà cuàchi-ne. ⁶Vâchi mii-né, nì casahnì-né nèhiví vâha xi-ní; cuàhà tià nì cahàn cuenta xi-ní nì casahnì-né, te nì xitià nìi-né, ñàyùcàndùá, divi nìi nduá icúmí nècuàchimà coho-ne quida-ní. Ducán icúmí coo xi-né, vâchi malu-nè.

⁷Dandu nì inini iá inga ángel yatni nùù mesa ìì ndé cahvi-né Dios, te nì cachi-nè:

—Ñà-ndâà nduá, Stoho-nsì Dios. Nsidanicuú poder icúmí-ní, te micuísí ñà-íá vii nduá sànì quida-ní xí nèhiví sâhà cuàchi-ne, cuisì ñà-ndiá icà nduá sànì quida-ní xí-né.

⁸Daaní, ángel cùmì, nì dàcóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né nùu orá, te ñàyùcàndùá nì nhìtahví orá dansì fuerteà nèhivì. Nahi ñuhu xíxìn nì nandua, ⁹te yáha ga cuàhà nì nsìl-né sàhà ñà-ihni gá. Ñàyùcàndùá, quini guá nì canàhá-né dìquì Dios, vàchi divi-ya nduú ana nì dàndàcú coo tnùndo homa; doco cóni náxícócuìn ini-né sàhà cuàchi-ne, ni cóni nácúní-né ñà-vìi nduá quidá-yá.

¹⁰Daaní, ángel ùhùn, nì dàcóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né nùu silla ndé iá quisì daná mà, te nì nàcuìn tnùu inicatu ñuu ndé dandacú-si. Te nèhivì ndoó yucán, mà cùndéé gâ ini-né dolor ndohó-né, ñàyùcàndùá nì tnii ñuhu-ne yàá-né. ¹¹Te nì canàhá quini-ne dìquì mii-yá iá ansivi ñà-cuàhà guá tnùndo yáha-ne, te ndohó stná-né sàhà nsìhi ùhì nì cana icà-né. Doco ni sàhà ñà-jaàn cóni cùú-né arrepentir sàhà ñà-có-ndiáá quidá-né.

¹²Daaní, ángel iñù, nì dàcóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né dìquì yûte cahnú nani Eufrates. Dandu nì ndoco tècuìfà, te ducán mà cádí yûte ma nùu soldadu cuàhàndundaca rey inga ñuu caquixi ladu ndé caná orá. ¹³Daaní, nì xinì nì quee iin sì-dicui yuhù iin iin quisì yucán. Ñà-malu nduú sì-dicui ma. Iin-sì nì quee yuhù quisì cuahá nahi còò, te ingà-si nì quee yuhù quisì nì quecunu mahì mar, te ingà-si nì quee yuhù quisì cahànduenta xi quisì úi mà. ¹⁴Te espíritu xi ñà-malu nduú sì-dicui ma, te nì quee-sì cuàhànd-si ñà-chiyuhù-sí nsidaa rey dandacú ñuhiví yohó. Cuàhà gá icumí quisì mà quida-sì

ñà-ndulocó rey mà, te candisá-te quixi-té nataca nsihi-té, cundoò tuha-té sàà quìvì coo guerra, te cundua quìvì cahnú xí Dios, divi mii-yá icumí xí nsidanicuú poder.

¹⁵Te vichi cachí-yà xì-ndà: “Cunaha-ndá, naànàá icumí sàì ndé ndoo-ndá. Ñàyùcàndùá, cundoò tuha-ndá, te cunihnu vàha inì-ndá sàhá mäsà cúcáhán-nùu-ndâ na ian cucahan-núu iin nèhivì nù còò sicoto xi-ne”.

¹⁶Daaní, nì nataca nsihi soldadu, xì stná tè-dàndàcú nùu-té, nì casaà-te iin xaan nani Armagedón, vàchi ducán nani lugar mà dàhàn hebreu.

¹⁷Dandu ángel ùsà, nì dàcóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né mahì ansivi. Te nì tiacu fuerte cahàndndee ana cahàndini veheñùhu iì xí Dios ansivi. Divi mii-yá iá nùu silla ndiaha nduú ana nì cahànd, te nì cachi-yà:

—iSà-ìá!

¹⁸Dandu nì tasa cuahà, te nì nìhi fuerte, te yáha ga nì cahànd dàvì, te nì tnàa fuerte sàstnùhù. Chicá fuerte nì tnàa nùu nsidaa xichi inii tiempu ndoó nèhivì ñuhiví. ¹⁹Te ñà-ndee guá nì tnàa, ñàyùcàndùá nì tähndè ñuu cahnú yucán, ñùi ñuu nì nandua. Te nsidaa gá stná ñuu ñuhiví, nì caà nsihi vehe yucán. Dandu nì nsinuu ini Dios sàhà ñuu Babilonia, ñà-cuàha-ya ñuu mà iin castigu cahnú, vàchi xídà ini-yà sàhà nsidaa cuàchi nècuàchì ñuu mà, ñàyùcàndùá cuàhànd-yà quida-ya xì-né na ian dacohó-yánè iin ndutè cò-cùnì-né. ²⁰Dandu nsidaa yucù iá ñuhiví, nì ndèa ini ñuhù, te nì ndèe stná ñuu iá mahì mar. ²¹Daaní, ndè ansivi nì còyo iin

núù ñuhìví, nahnu sàstnùhù iin ní cacoyo ma, ùù dico kilo vèe iin ian, cunaha-nsiá. Te nèhivì ñuhìví, quini ga nì dàquéé cuàchi-ne dìquì Dios, vàchi yáha ga nì ndoho-ne ñà-nì coyo guá iin nahnuma.

Nansa icúmí ndoho ñahà malu

17 Daaní, iin ángel núù nsì-úsà nècuàchi xí-inindaha yaxín, nì tnàtuu-ne núù nì càhàn-nè xì' nì cachi-né:

—Cúhùn-ndà dacuní¹ mii-ní nansa icúmí ndoho ñahà malu iá guá fama xi, te iá-ña ndé ñuhú cuàhà tècuì. ²Divi ñahà mà nduú ana iá guá xì cuàhà tè-cùsáhnú ñuhìví yohó. Te divi núù mii-ñá sàñi cutùha stná dava ga nèhivì ñuhìví quida quini stná-nè nahi miá. Te queámà na ian iin-ni vinu xihí nsidaa-né xì-ñá, te ducán xíni stná-nè —nì cachi ángel.

³Ñàyùcàndùá, ndacá ángel mà yùhù cuàhàn xìcà-nsí dècuèndè ndé nduú yucù. Na ian sání⁴ quidá Espíritu lì xí Dios, ducán nduá cuàhàn-nsì. Te na ní sàà-nsì yucù mà nì xinì iá iin ñahà indánuú-ña iin quisì daná cuahá, ùsà dìnì-sí xì ùxìn nsiquí-sí, te itándiaa cuàhà quívì sìquini cähàn contra xi Dios. ⁴Te ndixí-ña sìcoto moradu vico, xì sìcoto cuahá laa, te nì nducutá oro xì yùù yéhè, xì stná sìdiqui cuxín vico. Te iníndahá-ñâ iin copa oro chitu nsidaa ñà-có-ndiáá xì nsidaa ñà-sìquini, vàchi cuàchi ñahà mà nduú ñà-ñuhùmà. ⁵Daaní, icà tnaà-ña itúú iin quívì ùhì mánihì ini-ndà. Dohó cachá`: Nuu cahnú Babilonia, divi ñahà nì dàcuàhà-xì dèhe yoco-xí ñà-quida quini stná-ña, te nsidaa ana quidá quini ñuhiví,

xínduu stná-nè dèhe ñahà yohó, ducán cachá`. ⁶Te nì xinì ñahà mà, na ian xíni-ñà, vàchi ñà-nì cudìi guá inìa sàhà ñà-nì xítìa nìì nèhivì xí Dios, ñàyùcàndùá, ducán queá na ian xíni-ñà nì quida nìì mà, vàchi nì cudìi guá inìa nì xìhì nèhivì váha cähàn vate sàhà Jesús. Te yùhù, cuàhà gá nì nduloquí⁷ indéhí ñahà mà. ⁷Dandu nì cachi tu ángel mà xí:

—Màsà ndúlócô-nî, vàchi cuàhìn dacuní⁸ mii-ní iñàha ñà-cundaà vàha inì-ní sàhà ñahà mà xì sàhà stná quisì indánuú-ña, divi quisì iá ùsà dìnì-xí, xì stná ùxìn nsiquí-sí. ⁸Cunaha-ní, antes nísà ia quisì mà ñuhiví, te vichi còò cá-si, doco icúmí-sí naquecunu-sì quee-sì yavi cunú cuàhà, dandu después sàà-si ndañuhu dahuun-sì. Te cuàhà gá nèhivì ñuhiví, icúmí-né ndulocó-nè na cuni-nè quisì mà ñà-nì ia-sì ñuhiví, te còò cá-si, doco icúmí-sí nandecunu tu-sì. Doco nèhivì mà, ni-iin-ne có-itándiaa quívì-né núù tutu xi Dios. Vàchi tutu mà, dècuèndè na tayóo ñuhiví, dandu sà-itándiaa quívì nsidaa nèhivì cutiacu nicanicuahàn.

⁹Pues vichi, yohó iá iin palabra nchichí cundaà ini nècuàchi nchichí. Cunaha-ní, nsì-úsà dìnì quisì mà, ùsà yucù nduá, te dìquì yucù mà iá ñahà mà. ¹⁰Ùsà stná rey ndoó. Ùhùn-te sàñi yàha, te iin-tè, dandacú-te vichi, te iá stná ingà-te, doco cumánì gá quesaà-te. Daaní, nú sàñi quesaà-te, dandu iin ratu tii icúmí-tê dandacú-te. ¹¹Te quisì daná nísà ia, te vichi còò cá-si, pues divi quisì mà nduú stná-si iin rey dandacuma, divi rey ùnà cunduu-sì,

doco nùù ùsà rey primeru, iin-tè nduú stná-si. Dandu después icúmí-sí sàà stná-si ndañuhu dahuun-sì.

¹²'Daaní, ùxìn nsiquì quisì mà, ùxìn rey xíndua, doco tàñáha ga nìhi-té ñuu ndé cusahnú-te. Cuisì imindaa hora nìhitálhvì-té cutnahá-te xì quisì daná ñà-cusahnú-te. ¹³Vàchi nsì-úxìn rey mà, iin-ni sàñi candalnuhu váha-tè ñà-dayáha-tè ñuù-te ndahà quisì mà ñà-dandacú-si lugar xi-tè. ¹⁴Te icúmí stná-te quida-tè guerra nàá-te xi Lelù Íi, doco mii-yá, icúmí-yá cundee-yá nùù-té, vàchi Stoho-ndà Señor nduú-yá, te rey ndiaha nduú stná-yà, vàchi chicá fuerte-yà nùù nsidaa gá ana dandacú, xì nsidaa gá stná ana itá fuerte; te nsidaa ana nchícùn xì-yá, nèhivì nì cana-ya xínduu-ne, divi nèhivì nì nacàxin-ya, te iin-ni nchícùn-nè palabra xi-ya nicanicuahàn.

¹⁵Dandu nì càhàn tu ángel cutnáhâ xí, cachí-nè:

—Cunaha-ní, nsidaa tècuí cuàhà ndé iá ñahà malu mà, nèhivì nduú-te, divi nèhivì ndoó cuàhà ñuu inicutu ñuhíví, vàchi cuàhà raza nduú-né, te cuàhà dàhàn cáhàn-nè. ¹⁶Doco ùxìn rey nduú ùxìn nsiquì itá dìnì quisì daná mà, icúmí-tê cuàdà inì-te sàhà ñahà mà. Ñàyùcàndùá, cuàhàn-te dacúxío-te nsidaa ñà-icúmí-ñâ. Còò ni-iñàha cucumiá. Dandu cahní-téñâ, te cahmi-téñâ. ¹⁷Iin-ni icúmí nsidaa-tè nacani inì-te quida-tè ducán, vàchi icúmí Dios danácání ini-yàte quida-tè ñà-nduá nì chitnúní ini-yà cuu, te sàhámà icúmí-tê cuàhà stná-te quisì mà dandacú-si lugar

xi-tè dècuèndè cuu ndisa ñà-nduá sàñi cachitnùhu-ya antes. ¹⁸Te cunaha-ní, ñahà nì xinì-ní mà, divi ñuu cahnú dandacú nùù nsidaa rey ñuhíví nduú-ña.

Nansa icúmí ndañuhu ñuu Babilonia

18 Daaní, nì nsihí ñà-jaàn, dandu nì xinì mànuu iin ángel ansivi växi-ne. Iin ángel dandacú nduú-né, te nanchíi fuerte ñuhíví ñà-yéhè guá-nè. ²Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—Sàñi ndañuhu dahuun ñuu cahnú Babilonia. Te vichi cuisì ñà-malu xíndoo yucán, cuisì espíritu ía quini, vàchi sàñi nanduu lugar yucán nahi nchihò nsidanuu laa siquini. ³Vàchi ndè nùù ñuu mà (nì quesaha cuàhà estilu siquini nì cutuhà nèhivì nsidaa gá ñuu, te nì quida-ne nahi ñahà malu mà), na ian iin-ni sàñi xihi-ne xì-ñâ, te xíni stná-nè. Daaní, cuàhà stná rey ndoó ñuhíví, nìsa xi-ìa stná-nè xì ñahà mà. Te nèhivì nacuín, te nadíco, sàñi cucusca cuàhà stná-nè sàhà ñà-siquini vico nì xiin nècuàchì ñuu mà.

⁴Dandu nì tiacuì ía ana cáhàn ansivi inga xichi, te dohó cachí-yà:

—Nsidaa nsiohó nèhivì-xí, caquee-ndá nùù ñuu siquini jaàn sàhà-ñâ màsà quídá stná-ndá cuàchi na ian quidá vecinu xi-ndá jaàn, dandu mà nìhi stná-ndá castigu nahi mii-né. ⁵Vàchi ndè ansivi iín dini cuàchi-ne, te vichi sàñi sàà stná quìvì mà-cúndéé gâ inì sàhà nsidaa ñà-có-ndiàá xíquida-ne.

⁶Ñàyùcàndùá, vichi, nacua sàñi quida quini-ne, divi ducán icúmí stná-nè nìhi-né tnùndoho, dècuèndè

ùì tantu icúmí-né ñìhi-né sàhà cuàchi nì quida-ne, vàchi yáha ga tùha-ne quida quini-ne xì nècuàchì dava ga, ñàyùcàndùá, iin doble icúmí nacuitacùhá-nè. ⁷Yáha ga cuadú-né ndoó-né ñuhìví, cutu ndoó vico-né quidá ndevàha-ne nicanicuahàn. Ñàyùcàndùá, dava ni tantu icúmí-né ndoho-ne, te cundoo-ne tnùnsí ini, mate vichi nihnu ini-né, cachí-né: "Ndaha mánì iá vida xi. Yùhù nduí ana dandacú, còò ni-iñàha cuu xí, ni mà nunca sàì coi tnùnsí ini".

⁸Doco sàhà-ñá nihnu ini-né ducán, ñàyùcàndùá icúmí-né yáha-ne cuàhà tnùndoho, cuàhà gá icúmí-né ndoho-ne, te tnana-ne, te coo stná tnama ñuu-né, te cui cuàhà-né, dandu coco stná ñuu-né. Te nsidaa tnùndoho ma, iin quìvì-nì icúmí quixa dìquì-né, vàchi fuerte gá mii-yá ana cuàha xi castigu mà, vàchi divi Stoho-ndà Dios nduú-yá.

⁹Daaní, nsidaa stná rey ñuhìví, icúmí-té cuacu-té, te cuhuun cuahà inì-te na cundehè-té xixìn ñuu mà, te caná ñuhmà-ñà, vàchi mii-té, iin-ni nìsa cutnahá stná-te nì caquida-té cuàchi nahi nèhivì ñuu mà, iin-ni nì sacutnahá stná-te xi-né cundoo vico-né ñuhìví. ¹⁰Ñàyùcàndùá, xica itá-te ñà-yúhí-te nìhi stná-te castigu, te cachí-te:

—iNdahví nècuàchì ñuu cahnú Babilonia yucán! iNdahví-né! Vàchi mate ñuu fuerte nì sandua, doco tìxi imindaa hora nì ndañuhu dahuan nì quida Dios.

¹¹Daaní, stná tè-nàcuíín te nadíco ndoó inicutu ñuhìví, icúmí-té cuacu stná-te sàhà ñuu mà, te cuhuun

cuàhà inì-te, vàchi còò cá nècuàchì ñuu ma cuiin xi ñà-nduá nihí-te dicò-té. ¹²Vàchi nihí-te oro, xì plata, xì yùù yéhè, xì sìdi qui cuoxín vico, xì sìcoto cuoxín finu, xì sìcoto moradu, xì sìcoto seda, xì sìcoto cuahá, xì yutnù sahán viì, xì stná cuàhà iñàha nì cuyucun nùhu elefante, xì cuàhà iñàha nì cuyucun yutnù finu, ò càa yahá, ò càa uun, ò yùù finu mármol. ¹³Te nihí stná-te canela, xì cuàhà ñà-nì nchico sahán tnamí, xì inciensu, xì vinu, xì tàtnà mirra, xì cutù, xì aceite, xì harina, xì trigu, xì idunsìqui, xì riì, xì idu, xì carreta, ndè stná nèhivì dicó stná-te. (Nsidaaján nduá nìsa xiin nècuàchì ñuu mà.) ¹⁴Ñàyùcàndùá, dohó icúmí cachi nèhivì xì nècuàchì ñuu mà:

—iNdahví-nsià! vàchi nsidaa ñà-vico xího guá-nsia, sànnì ndañuhá. Nì saxixi vàha-nsia puru ñà-chicá viì, te vico gá nì sandixi stná-nsià, doco vichi còò cá ni ian mà, ni mà nunca tìu ga nùù-nsiá.

¹⁵Cunaha-nsiá, cuàhà gá nì cucuica nsidaa tè-dicó ma sàhà ñà-nduá nì sadicò-té nùù nècuàchì ñuu mà. Ñàyùcàndùá, itá xica-té, (indéhe-té), yúhí-te ñà-càhnù-guá tnùndoho iá ñuu mà, te sacú-te, tnaná-te, ¹⁶cachí-te:

—iNdahví nècuàchì ñuu cahnú yucán! Vàchi sìcoto cuoxín finu nì sandixi-ne, xì sìcoto moradu, xì sìcoto cuahá, na iin nècuàchì ñahà ndixí vico nì nducutu xi oro, xì yùù yéhè, xì stná sìdi qui cuoxín vico. ¹⁷Doco cunaha-nsiá, tìxi iin hora-ni sànnì ndañuhu nsidaa ñà-cuicà mà —nì cachí-te.

Daaní, nsidaa gá stná tià dacaca-xi barcu nahnu, itá xica

stná-te, cutnáhâ-te xi peón quidáchúún nùù-té, xì stná cuàhâ tiàa sâhân viaji inì-nu, ¹⁸itá nsidaa-té indéhe-té ndé caná nùhmà xíxìn ñuu mà, te cachí-te:
—i(Na cuaha guá) nìsa ìa ñuu yucán! Còò cá ni-iin ñuu ndudává xân —cachí-te, ¹⁹sacú-te, tnaná-te, sódò-te ñuhù dìnl-té, cachí-te— iNdahví ñuu cahnú yucán! Vâchi sâhâ nèhivì ndoó yucán nì cucuica nsidaa tè-icumí xí barcu xicá mar, ñà-cuica guá ñuu-nè. Doco, ndahví-nè, vâchi tìxi iin hora-ni sàni ndutu nsihá —nì cachí-te.

²⁰Pues vichi xiñuhu cudiì gó ini nsidaa ana ndoó ansivi, xì nsidaa stná nèhivì (ñuhiví) nì nìhi chuun nùù Dios, xì nsidaa stná profeta cähàn cuenta xi-ya, xì nsidanicuú gó stná nèhivì xí-yá, vâchi vichi sàni nachitacùhá-yá sâhâ ñà-quini guá nì quida nèhivì ñuu mà xì-né.

²¹Daaní, nì (ndecunu) iin ángel fuerte, nì ndanihi-ne iin yùù cahnú nahi yùù yódò xí molinu, te nì dàndiachi-néà mahì mar, te nì cachí-né:

—Cunaha-nsiá, ducán icumí cuu stná xì ñuu cahnú Babilonia mà, icumíâ ndañuhu dahuan, te mà nunca gó sâà ndecunua. ²²Mà nunca tiacu gó cundáá yutnù cuerda ñuu mà, ni stná pitu, ni mà síví gó stná ni-iñâha cundáá, vâchi mà cóó gó ni-iin músico yucán, ni mà cóó gó ni-iin tiàa quida-xi oficiu xi-té, ni mà tiácú gó stná nchicó ni-iin nècuàchì (ñahâ). ²³Ni mà cútñúù gó ñuhu ni-iin vehe, ni mà cóó gó vicò nandâhâ novia xì noviu. Vâchi nsidanicuú ñà-jaàn, mà cóó gó, mate yáha ga cuica nì sandoo

nsidaa tè-dicó ñuu mà antes, chicá cuica nì sandàa-té nùù nsidaa tè-dava ga ñuhiví. Te ndè ñuu mà nì sandoo cuàhâ stná tètâtnà xì tètâdî, te nîsa dandahví-te nsidaa gó ñuu.

²⁴Te ini ñuu mà nì casahnì nèhivì cuàhâ tiàa cähàn cuenta xi Dios, xì cuàhâ gó stná nèhivì vâha xi-ya. Nàyùcàndùá, icumí ñuu mà cunsida cuàcha sâhâ nsidaa nsii ma, xì sâhâ nsidaa gó stná ana nì xìhi ñuhivì nì quida nèhivì.

19 Daaní, nì nsihi ñà-jaàn, dandu nì tiacu cähàn ndee cuàhâ gó nèhivì ansivi, te dohó xícachi-né:

iAnsivéhé cahnú mii-yá!

iAnsivéhé-yá! vâchi sàni càcu dahuun nèhivì xí-yá. Yáha ga ndiaha nì quida-ya, nàyùcàndùá, tavá-nda tnùñuhu xí-yá. Fuerte cusáhnû-yá vichi, vâchi Stoho-ndà Dios nduú-yá. ²Te cuiśi ñà-íá viì sàni quida-ya, cuiśi ñà-ndiá ìcà cuu nduá nì quida-ya na ní sâhâ-ya castigu ñahâ malu íá guá fama xi, vâchi sâhâ mii-ñá nì cuchicuehe anima nèhivì ñuhiví ñà-nì sanchicùn-né modo sìquini xi-ñá. Nàyùcàndùá, vichi sàni nachitacùhá-yá cuàchi-ñâ nì sahnì-ñâ nèhivì xinúcuáchí nùù-yá.

³Daaní, ñà-úì nì cacachi nsidaa nèhivì mà:

—iAnsivéhé cahnú mii-yá! —nì cacchi-né—. (Te yucán tuí xica) caná nùhmà ndé xíxìn ñuu mà nicanicuahàn.

⁴Dandu òcò cùmì nècuàchì sâhñú, xì nsicumí ana itá saín nùù-yá, nì

tutuyuhu-né nùù sàhà-yá ndé iá-yá
nùù silla ndiaha, te nì cahvi-néyà,
cachí-nè:

—iAnsivéhé cahnú-ní, amén!

⁵Daaní, nùù yatni silla ndiaha
xí-yá nì inini cáhàn iin ana cáhàn,
cachí-nè:

Xiñuhu ndanihi cahnú-nda
Yua-nda Dios, nsidaa ndohó
ana xinúcuáchí nùù-yá, te
xícahvi xi-yá, a ducán
nduu-nda ana nihí chuun
cahnú nùù-yá, te ò nduu-nda
nèhivì ùún.

**Nansa cuàhàn coo vicò
nandàhà gloria**

⁶Dandu nì inini cáhàn yáha ga
cuàhà nèhivì, te ducán tiacú na ian
cahá fuerte tèñuhu cuáhà, na ian
yáha ga ndee cahàn dàvì, te dohó
cachí nèhivì cuáhà mà:

iAnsivéhé cahnú mii-yá! Vàchi
vichi sàcùsáhnú-yá, te nduú-yá
Stoho-ndà Señor, divi mii-yá
ana cui quida nsidanicuú
iñáha. ⁷Nàyùcàndùá,
cuàhàn-ndà cudiì cuáhà
ini-ndà sàhà-yá, cuàhàn-ndà
naquimaní-ndàyá, vàchi sàñì
sàà quìvì nandàhà mii-yá nani
Lelù Íì. ⁸Te vichi sàñì nducutu
ndiaha ana cuàhàn nandàhà
xí-yá, vàchi sàñì nìhitáhvì-né
cundixi-ne sícoto cuxín yaa
finu còò ni-iin mancha-xi, te
na ian nchíá.

Ducán nì cachi-nè, vàchi nsidaa
nèhivì xí-yá, icúmí-né (cutnahá
xi-yá cundoo ndiaha-né na ian) nì
nandàhà-né xí-yá. Te sícoto cuxín
ndixí-né, obra vàha nì caquida-ne
nduá.

⁹Dandu nì cachi tu ángel mà xí':

—Dohó tiaa-ní: "Nansicáhán
nsidaa ana càñà cundoo vicò
nandàhà xí mii-yá nani Lelù Íì".

Te nì cachi stná-nè xí':

—Palabra ndàcuisì xí Yua-nda
Dios nduá yohó.

¹⁰Dandu nì tutuyuhí ñuhù nùù
sàhà ana nì càhàn xí', cuàhìn
cahví-né nì cùi. Doco nì cachi-nè
xí':

—Màsà quídá-nî ducán, vàchi cutu
nduú stnáì iin ana xinúcuáchí nùù
Dios, nacua quidá mii-ní, xí dava
ga compañeru-ní cahàn stná sàhà
Jesús. Iin-ni nduú stnáì ñanì-ní nahi
mii-né. Còò; cuisì Dios nduú ana
ndiá ìcà-ndà cahvi-nda. Te nü cahàn
vate-nda sàhà ichì Jesús, dandu
queámà ñá-iin-ni quidá stná-ndà
nacua nì saquida nècuàchì sàñaha
nì sacahàn cuenta xi-ya —nì cachi
ángel mà.

**Nansa icúmí cuu na nuu Jesús
ansivi, cuindàñùú-yá idu cuxín**

¹¹Daaní, nì xinì nì nuna ansivi,
te nì quecunu iin idu cuxín yaa,
te indánuú mii-yá, divi mii-yá
nani Quidá ndise cumplir, te
nani stná-yà Ma túhe dandahví.
Mii-yá, de por sí, quidá víi-yá na
nsidándá-yà sàhà cuàchi, te quidá
víi stná-yà na sáhàn-yà guerra
nàá-yà xí ana xiní ùhì xí-yá. ¹²Te
nduchìnúù-yá, nahi ñuhu xíxìn,
ducán iá', te dìñì-yá, cuàhà corona
vico ñuhá, te ìcà corona mà itíú
iin quìvì-yá, doco ni-iin nèhivì
có-ináhá xí quìvì mà, cuisì mii-yá
ináhá-yá. ¹³Te ndixí-yá sícoto nì
nducuahá nì quida nìì. Te nani
stná-yà Palabra ìì xí Dios. ¹⁴Daaní,

dècuèndè ansivi nchícùn gà vàxi ana xínduu soldadu xi-ya. Cuàhà sàstnùhù-né, te itándoó stná-né idu cuxín yaa, te xíndixi stná-né sìcoto finu cuxín yaa. ¹⁵Te yuhù mii-yá queé iin espada dììn, vàchi divi ñà-jaàn náâ-yà xì nèhivì nsidaa ñuu ñuhìvì yohó, te ducán cundéé-yâ nùù-né, dandu dandacú ndee-yá nùù-né. Pues divi-ya nduú ana icúmí dacháhmà xì nèhivì xídà gà ini Dios sàhà-xí, vàchi mii-yá nduú-yá mii-yá. ¹⁶Te itúu stná inga quìvì-yá nùù capa-yà xì lìcà dìhin stná-yà, te ducán cachá`: Rey dandacú nùù nsidaa rey nduí, te nduu stnáì Stoho nsidanicuú ñà-ìá, ducán cachá`.

¹⁷Daaní, nì xinì nùù orá, yucán iín iin ángel, ndahì ndee-né, cachí-né xì nsidaa laa ndavá ansivi:

—Nahà-ndá —nì cachi-né—.

Natacà-ndá ndé iá cuàhà iñàha caxì-ndá quida Stoho-ndà Dios.

¹⁸Vàchi cuàhàn cui cuàhà rey, xì cuàhà gá stná tè-dàndàcú nùù soldadu, xì stná cuàhà soldadu fuerte, xì stná idu, xì stná tè-itàndòò yàtà-sí, xì stná peón, xì stná lamú xi-tè, xì stná nècuàchì chicá idónuu, xì stná nècuàchì nchícùn cahà-xí.

¹⁹Dandu nì xinì sàni nataca nsidaa rey ndoo ñuhìvì, xì nsidaa soldadu xi-tè, itá-te xi quisì daná mà, vàchi cuní-si quida-sì guerra xì mii-yá indánuú dìquì idu (cuxín) xì nsidaa stná ana nchícùn xì-yá.

²⁰Doco (cónì cúnđéé-sí), vàchi nì tnì-sí, mii-sí xì stná inga quisì nì sacahàn cuenta xi-sì, te nduú stná quisì mà ana nì saquida guá cuàhà iñàha na iín-si nùù quisì

primeru mà, vàchi ducán nì nìhì-sí nì dàndàhví-si nèhivì ñuhìvì, te nì sàcùtuu tnuni xi quisì mà nùù-né, te nì cahvi-né figura-si. Pues ndúi quisì mà, vivu nì dàndiàchì xì-sí ndé xíxìn ñuhu cahnú sahán quini nahi azufre. ²¹Te soldadu dava ga xi-sì, nì xìhì-te nì quida mii-yá indánuú nùù idu. Divi xi espada queé yuhù-yá, ñà-jaàn nì sahnì-yáte. Dandu nì nataca nsidaa laa (nì càna mà), te nì saxi-síté nì chitu tixì-sì.

Nansa icúmí Jesús dandacú-yá mil cuìà

20 Daaní, nì xinì nì nuu inga ángel ansivi, nihí-né ndahàcáa xi yavi cunú cuàhà, te iníndáhá stná-né iin cadena caní. ²⁻³Te nì tnii-ne quisì cuahá nahi còò cahnú, nì chicuhni-nési nì chinacaa-nési ini yavi cunú mà, te nì sàcùndiadi vâha-sì ñà-màsà quéé gà-si dècuèndè nsihì iin mil cuìà ñà-màsà dàndáhví gà-si nèhivì ñuhìvì. Vàchi còò mà nduú quisì xicánúú ñuhìvì ndè sànahà, divi ñà-malu nduú-si, te Satanás nani stná-si. Pues yucán nì sàcùndiadì-si, doco nú sàni nsihì mil cuìà mà, dandu icúmí-sí dàñà-sí iin ratu tii.

⁴Daaní, nì xinì, yucán itá cuàhà sillà ndiaha, te dìquì-nú ndoó stná ana sàni nìhítahví nsidandaà sàhà nèhivì. Te nì xinì anima nèhivì nì quendodò dìni-xí ñà-nì cahà-vate-né ndoó-né ladu xi Jesú, te ñàyùcàndùá nì xlìhi-né, vàchi iin-ni nì xinindisá-né palabra xi Dios, te sàhámà cónì cándísâ-né cahvi-né quisì daná mà, ni cónì cahvì-né figura-si, ni cónì dúcùn-né tnuni xi-sì ni lìcà tnaa-né, ni ini ndahà-né.

Ñàyùcàndùá, nì natiacu-nè, te dava ni nì cusahnú stná-nè xì Cristu iin mil cuìà, (nì xinì).

⁵Cunaha-nsiá, ñà-jaàn cunduu primeru nátiácú nèhivì xínduu nsìi. Doco dava ga nsìi, còó, mà nátiácú-nè dècuèndè nsihi mil cuìà mà. ⁶Te nèhivì natiacu primeru mà, nansicáhán-nê, våchi cunduu-ne nèhivì ndiaha xí Dios. Mà sáà-nè cui-nè ñà-úì. Còó, våchi icúmí-nê cundoo-ne cucumi-né chuun nùù Dios nahi dùtù, te cunucuachi-né nùù mii-yá xì nùù Cristu, te iin-ni cutnahá stná-nè xì Cristu cusahnú-né iin mil cuìà.

⁷Daaní, nì nsihi mil cuìà mà, dandu icúmí Satanás dàñà-sí quee-sì ndé ndiadí-si, ⁸⁻⁹cacanuu-sì chiyuhù-sí nsidanicuú nèhivì ndoó inicuò ñuhiví. Stná (tè-dàndàcú nani) Gog, icúmí-sí dandahví stná-síté, mii-té xi nsidaa stná tè-ndòó ñuu-te Magog, dandu nataca nsihi-tè, nàá-te guerra xì ñuu ndé ndoó nèhivì xí Dios. Cunaha-nsiá, yáha ga cuàhà-té, nahi ñusì cuáhà ndoó yuhù mar, ducán cuàhà-té. Te nì quecoyo-té nì nana-tè nì sàcuíta-tè nsidaa ladu ñuu ndé ndoó nèhivì xí mii-yá, mero ñuu cùù-guá ini-yà sàhà-xí. Doco nì còyo ñuhu ansivi nì quida-ya, te nì sahmi nsiha tè-malu mà. ¹⁰Te ñà-malu nì dàndàhví xì-té, nì dàndiàchì xì-sí ini ñuhu cahnú ndé xíxìn azufre sahán quini ma. Te cunaha-nsiá, mahì ñuhu jaàn, ndoó ñì stná quisì daná xì stná quisì nìsa cahàn cuenta xi-sì. Te nsì-únì quisì mà, icúmí-sí ndoho-sì ndui te ñuu nicanicuahàn.

Juiciu final na mácòo Dios nùù silla cahnú cuxín, dandu ndàcàñ-yà cuenta sàhà cuàchi nèhivì

¹¹Daaní, nì xinì iin silla cahnú. Ndiahá gá-nu, te cuxín yaa-nù, te yucán iá-yà nùù-nú. Te (nì xinì) nì ndañuhu ansivi xì ñuhiví, còò gá ñà-jaàn nùù-yá, ni còò cá stná ni-iin lugar ndé coa. ¹²Dandu nì xini stnáì yucán nùù Dios nì sàcuíta nsidanicuú nsìi, nècuàchì cuìcà xì nècuàchì ndahví. Te nì ìa stná ana nì nacuna xi tutu ndoó yucán nùù-yá. Te nì nacuna stná-nè inga tutu más gà, divi tutu xi vida ndiaha nicanicuahàn. Dandu nì ndundaà sàhà cuàchi nì quida nsidaa nsìi ma, segúñ nansa cachá` nùù nsidaa tutu primeru mà, segúñ nansa nì quida iin iin-ne (ñuhiví yohó).

¹³Te nì natiacu nèhivì nì càhà ini mar, xì nsidaa stná nsìi ndoó tìxi ñuhù, nsidaa anima ndoó våha, nsidaa-né nì casaà-nè nùù-yá, te nì nsidandaà-yà sàhà cuàchi-ne segúñ nansa nì quida iin iin-ne (na nì sandoo-ne ñuhiví).

¹⁴Daaní cunduu quìvì nsihi tiempu xíhì nèhivì nahi vichi, ni mà cóó våha ga anima-nè, cutu ñà-cundoo dahuun-ne mahì ñuhu cahnú ma. Divi ñà-jaàn nduá icúmí cuu xi nèhivì nù sàni xìhì-nè ñà-úì cundua, icúmí-nê cundoo-ne mahì ñuhu cahnúma. ¹⁵(Våchi nì xinì), nù cónì-nátùi quìvì iin nèhivì nù tutu xi vida nicanicuahàn, dandu nì dàndiàchì xì-né mahì ñuhu cahnúma.

Ansivi saa xì ñuhìví saa

21 ¹⁻²Daaní, yùhù Juan, nì xinì nì sàcòo ansivi saa xì ñuhìví saa, vàchi ansivi nuu xì ñuhìví nuu, sàni yàha, te vichi còo gá ni-iin mar. Te nì xini stnái ñuu ìi nani Jerusalén Saa, ndè nùu Dios ansivi nì quea mànua. Ndiahá gá iá, vàchi sàni nducutá na iin novia cuàhàn nandàhà xì noviu. ³Daaní, nì tiacuì cahàn ndee iin ana cahàn ansivi, cachí-né:

—Cunaha-nsiá, sàni sàà tiempu coo saín Dios xì nèhivì ñuhìví, vàchi icúmí-yâ cutnahá-yá xì-né ndé cundoo-ne. Te mii-né, nèhivì xí-yá cunduu-ne, te mii-yá, (cutnahá-yá xì-né) cunduu-ya Dios xi-ne. ⁴Ñàyùcàndúá, nsidaa ndutènúù-né, icúmíâ ndèa quida-ya, mà cuácú gá-né. Ni mà sáà gá-né cui-né, ni mà cóo gá-né tnùnsí ini, ni mà tnáná gá-né, ni mà cùhí gá-né, vàchi mà cóo gá nahi antes.

⁵Dandu mii-yá iá dìquì sillan diaha cahnú, nì cachí-yá:

—Cunaha-nsiá, cuàhìn quidayucun saí nsidanicuú iñàha.

Te nì cachí stnái-yá xì:

—Tiaa-ní palabra yohó, vàchi palabra ndisa nduá, mà dándáhvìà ndohó.

⁶Dandu nì cachí-yá:

—Sà-ìá. Nahi letra nuu nani A, ducán nduí, vàchi sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa ñà-ìá. Te nahi letra dansihi nani Z, ducán nduú stnái, vàchi nsidaa iñàha, sàhà yùhù cucumiá fin xan. Cunaha-nsiá, nú iá ana xíhì tècuií ndiaha, yùhù icúmí cuàhí-né cuàhà tècuií mà, vàchi iá ndé ndéa-té caná ducún-te, coho

nèhivì cutiacu-nè nicanicuahà. ⁷Te nsidaa ana cundee xi nùu ana cuní datúcù xì-né, icúmí-né ndutahvì-né nsidaa iñàha. Te yùhù cundai Dios xi-ne, te mii-né cundai-ne dèhi. ⁸Doco nsidaa nècuàchì ia, xì nècuàchì có-xiníndísâ, xì nècuàchì quidá quini, xì nècuàchì sahní, xì nècuàchì tùha cundo ñahà-xí, xì nècuàchì sáhàn xì promesa nùu yucù, xì nècuàchì cahvi xi yùu yóco ò figura, xì nsidaa stnái nècuàchì tnùhù, (ndahví-né), vàchi ñuhu cahnú nduú lugar ndiatù xì-né, divi ñuhu xíxìn xì azufre sahán quini. Ducán icúmí cuu xi-né na cui-né ñà-ùì.

Nuu Jerusalén Saa icúmí nuu ndè gloria

⁹(Inaha-nsiá), ndoó ùsà ángel nì sa-icumi xi yaxìn ñuhú ùsà castigu mà. Pues iin-ne nì quixi nì cahàn-né xí, cachí-né:

—Nahà-ní dacuní¹⁰ mii-ní ana nduú nahi novia, vàchi iá ana cundai nahi ñahàdihí mii-yá nani Lelù lì.

¹⁰Dandu Espíritu lì xí Dios, nihí-yá yùhù nì tuxi cuàhàn xìqué ndé iin yucù cahnú ducún, te nì dàcùní-yá yùhù ñuu lì nani Jerusalén, dècuèndè nùu Dios mànua ansivi vàxan. ¹¹Nchií yéhè ndiahá quidá-yá, na ian yéhè guá iin yùu ndiahá yáha ga ndiaá, vàchi nahi yùu yéhè nina nani jaspe, ducán nchií ndai-ña. ¹²Te ndiadí ñuu mà iin nama cahnú sàstnùhù, te ducún-ñà, te ùxìn ùì yehè icúmí. Iin iin yehè mà itá iin iin ángel. Te icà yehè mà itándiaa quívì descendencia ùxìn ùì dèhe Israel. ¹³Te iin iin ladu ñuu mà iá ùnì yehè.

Ladu ndé caná orá iá ùníà. Te ladu norte iá ùní stná, xí stná ladu sur xí ladu quécahu orá, iin iin ladu mà iá stná inga ùní yehé. ¹⁴Te sähà nama ñuu mà itánduhù ùxìn ùì yùù nahnu xínduu cimientu xan. Te nùù cimientu mà itándiaa quívì ùxìn ùì nècuàchì nì nìhi chuun nùù mii-yá nani Lelù Í.

¹⁵Daaní, (nì xinì) iníndáhá ángel nì càhàn xí' iin nù-iin oro ñà-chitacùhá-nè ñuu mà xí yehá xí stná nama xan. ¹⁶Cunaha-nsiá, cùmì ladúá, vâchi iin-ni itácùhá nsicúmì ladúá. Te na ní chitacùhá ángel ñuu mà xí nù-iin xi-ne mà, dandu iin mil ùì ciento (1,200) kilómetro itácùhá-ñà. Te ñà-ndùá caniá, divi ducún-ñà, te divi xica stná-ñà. ¹⁷Dandu nì chitacùhá stná-nè nama yucán, te ùnì dico cùmì (64) metro nì quee ñà-dùcún-ñà. Na chitacùhá nèhivì ñuhiví, ducán nì chitacùhá ángel mà ñuu mà.

¹⁸Cunaha-nsiá, yùù jaspe nì cuyucun nama mà, te ñuu mà, micuísí oro finu nduá. Te na nchií ndai vidriu, ducán nchií oro mà.

¹⁹Te cimientu nama mà, ndiaha gá iá, vâchi puru yùù yéhè xínduu cavà mà, nsidanuu clase yùù yéhè. Cavà primeru xi cimientu xan nduú iin cavà cahnú puru yùù yéhè nani jaspe. Daaní, nchícùn gà indúhu cavà nduú puru yùù zafiro; te parte ùní nduú puru yùù ágata; daaní, ñà-cúmì, puru yùù esmeralda nduá;

²⁰te ñà-úhùn, puru yùù ónica nduá; te ñà-íñù, puru yùù cornalina nduá; te ñà-úsà, puru yùù crisólito nduá; te ñà-únà, puru yùù berilo ndua; te ñà-fín, puru yùù topacio nduá; te

ñà-úxìn, puru yùù crisoprasa nduá; te ñà-úxìn iin, puru yùù jacinto nduá; te ñà-úxìn ùì, puru yùù amatista nduá. ²¹Te ùxìn ùì yehé nama mà, ùxìn ùì ñà-vico sibóla cuxín nani perla ni cuyucàn, iin mindaa perla cahnú nì cuyucun iin iin yehé. Te calle chicá ndé xicá nèhivì ñuu mà, mii oro finu nì cuyucàn, nahi vidriu nchií nihnu.

²²Cunaha-nsiá, còò veheñùhu nì xiní ñuu yucán, vâchi inicutu ñuu mà cahvi-né mii-yá icúmí-xí nsidanicuú poder, divi Stoho-ndà Dios xí mii-yá nani Lelù Í. ²³Te có-xiñùhù nècuàchì ñuu mà ni-iin orá, ni-iin yoo cunchiì yucán, vâchi mii Dios nchií ndiaha inicutu; mii-yá nani Lelù Í itnúù-yà yucán. ²⁴Nàyùcànduá tnúù ñuu mà, vâtuni tuí nùù nèhivì xicánúú yucán. Te icúmí casaà nèhivì nsidaa ñuu, xínduu-ne nèhivì nì càcu anima-xi. Te rey ndoó ñuhiví yohó, nihí-te ñà-cuicà-té quécoyo-té ñuu mà, te dóccò-téâ. ²⁵Te mà nunca cundiadi yehá, vâchi nicanicuahànd cundua ndui, te mà nunca sàà cuñaà. ²⁶Te yucán xínu stná ñà-vico iá cuàhà ñuu ñuhiví yohó, te cóyo stná nsidaa nècuàchì idónuu, nihí-né ñà-cuicà-né sàà. ²⁷Doco mà nunca quíhvi ni-iin ñà-siquini yucán, ni-iin tè-nìhnú quini inì-xi, mà quíhvi-té yucan, ni-iin stná tètnùhù. Cuisi quíhvi nèhivì itándiaa quívì-xí nùù libru icúmí mii-yá nani Lelù Í, divi nduú libru xi vida ndiaha nicanicuahànd.

22 Daaní, nì dàcùnì ángel mà yùhù iin yûte caná dècuèndè ndé iín sillà ndiaha xí Yua-nda Dios, xí Lelù Í. Ndai

gá tècuií ñuhú, na ian nchií-te. Te tècuií coho-nda, te cutiacu ndiaha-nda nduu-te. ²Te (nì xini stnáì) mahì ichì cahnú ñuu mà itá fila cuàhà yutnù, yutnù xí vida ndiaha nicanicuahàn nduu-nu. Te itá stná-nu ndúì ladu yùte ma. Te ùxìn ùì clase quisì vídi sáha-nù. Iin iin yòo sáha-nù diín diín quisì vídi. Daaní, ndahà cuíi-nu, ñà-jaàn cutátná nèhivì ñuhiví ñà-nduvàha-ne. ³Te inicatu ñuhiví mà cóó gá ni-iñàha nì tàhvì chihán, cuisì icúmí coo Yua-nda Dios xi Lelù ìi dandacú-yá, te cundoo stná nèhivì xí-yá cunucuachi-né ñùù-yá. ⁴Icúmí-nê cundehè-né ñùù-yá, te màcùtuu stná quìvì-yá tnaa-nè. ⁵Te mà nunca cuñaà yucán. Nàyùcàndùá, còò gá necesidad cucumi-né ñuhu cutnuù ñùù-né, ni còò stná necesidad cucumi-né iin orá cunchiì ñùù-né, vàchi mii Stoho-ndà Dios icúmí cunchiì ñùù-né ñà-cutùi nuù-né. Te nicanicuahàn icúmí-nê cundoo-ne cusahnú stná-nè.

Sà-ìtúú naxicocuîn Jesucristu ñuhiví, cachí-yà

⁶Daaní, nì cachí tu ángel mà xì': —Palabra ndàcuìsì xí Stoho-ndà Dios nduá sàñi cachí xì-ní, vátùni cahvi nèhivì xán. Vàchi iin ángel xi mii-yá nduú ana nì quixi nì cachitnùhu xi nsidaa ana xinúcuáchí ñùù-yá sàhà-ñá cundaà ini-né nansa icúmí cuu yàchì. Vàchi ducán nì saquida stná-yá sànahaa, nì techuún-yá nèhivì ìì xí-yá quixi-ne cachitnùhu-ne palabra xi-ya.

⁷(Dohó cachí Jesucristu:)

—Cunaha-nsiá, yàchì màsà ndé ndoó-nsiá. Te ndiaha gá icúmí cundiatú nsidaa ana chivàha xì ñà-ndùá cachítñùhu ñùù tutu yohó (—nì cachí-yà).

⁸Yùhù Juan, nì xinì nsidaa ñà-jaàn, te nì inini nsidaa ñà-ndùá nì cuu. Daaní, nì nsihì nì xinì, te nì inini, dandu nì tutuyuhí ñuhù ñùù sàhà ángel nì dàcùní xì' nsidaámà, cahín cahví-nè nì cùí. ⁹Doco nì cachí-nè xì:

—Màsà quídá-nî ducán. Vàchi yùhù, iin-ni nduú stnáì iin ana xinúcuáchí ñùù Dios, iin-ni (nchícùn stnáì mii-yá) nahi mii-ní xì ñanìtnaha-ní cahàn cuenta xi-ya, te iin-ni chivàha stnáì nacua cachí ñùù tutu yohó. Còó, micuísí Dios cahvi-ní.

¹⁰Te nì cachí stná-nè xì':

—Màsà chidéhé-nî ni-iñàha cachítñùhu ñùù tutu yohó, vàchi sà-ìtúú cua.

¹¹Nàyùcàndùá, vichi ni cúnàhá tèmalu ni quidá-te seguir quida quini-tè; stná tètùha quini, ni quidá-te seguir quida-tè ducán, (mà cútñúnî). Doco nècuàchì nihñú ndáà cuisì inì-xi, iin-ni ni quidá-né seguir quida viì-né ducán, te iin-ni ni coó ndoo anima-nè.

¹²(Te dohó cachí stná Jesúis)

—Cunaha-ní, yàchì naxicocuîn ndé ndoó-nsiá, te cunihi iin ñà-vàha xi-nsia sàì dacútâhvì' iin iin-nsia, segúñ nansa nì quida viì iin iin-nsia. ¹³Ndè sànahaa iá yùhù, te ndè nicanicuahàn coi. Nàyùcàndùá, ducán ié' nahi letra nuu nani A, xì stná letra dansihí nani Z, vàchi sàhà yùhù nì sàcòo

nsidanicuú iñàha, te còò ni-iñàha, chicá cunaha nùú.

¹⁴’Ndiahá gá coo xi nsidaa ana nsida ndoo xi anima-xi; vàchi ducán queamà na ian sàni ndoo vàha sicoto xi-ne (te sàndixí víi-né). Nsidaa ana quida ducán, nìhitáhvì-né caxì-né quisì vídà yutnù tátá cutiacu-né nicanicuahàn, te nìhitáhvì stná-né quihvi-ne yehè nahnu ñuu-yà (cundoo-ne yucán).

¹⁵ Doco nsidaa nèhivì tùha quini, mà sàà-nè quihvi-ne, ni mà quihvi stná tètànà, ni-iin stná tètadí, ni-iin stná tètòo cundoo ñahà-xí, ni-iin stná tè-sàhní canúú, ni-iin stná tè-càhvì xì yùù yóccò ò figura, te ni-iin stná tètùha dandahví.

¹⁶ Yùhù nduí Jesús, te nì techuín ángel-xi sàà-nè càhàn-né xì nsidaa mii-nsiá nèhivì natácá ndacúcahan xí, te nì cachitnùhu-ne xì-nsiá nsidaa palabra yohó. Pues yùhù nduí descendencia xi rey David. Te na ian quidá stná sítñuù cahnú xínu dàtnà (cachitnùhu-sì túinuù quivì sàà), divi ducán quidá stná yùhù — nì cachí Jesús.

¹⁷ Te dohó cachí stná Espíritu lì (xì iin ana tàyóo vida ndiaha xí):

—iNahà-ní! (cunindisa-ní Jesús), —cachí-yà xì-né, te ducán cachí stná nèhivì xínduu nahi novia cuàhàn nandàhà (xì-yà).

Te nsidaa stná mii-nsiá ana sà-iníñi xí palabra yohó, divi ducán xiñuhu cachí stná-nsià, ñà-nì tnátuu nèhivì nùù-yá. Daaní, stná yùhù, càhàn stná xì nsidaa ana cuní (cucumi xi vida ndiaha), cachí xì-né:

—Nahà-nsiá (cunindisá-nsiá mii-yá), te nìhitáhvì-nsiá coho-nsiá tècuí cutiacu-nsià nicanicuahàn, ni mà chiyàhvi-nsiá.

¹⁸ Cunaha-nsiá, dohó cachí xì nsidaa ana iníñi xí ñà-ndùá cachí Dios nùù tutu yohó: másà chiyódo gá-nsiá más nùù ñà-ndùá cachá`, vàchi nú jaan, dandu cuàhà castigu nìhi stná-nsià nùù-yá, divi castigu cachítñuhu libru yohó sàhà-xí. ¹⁹ Te nú ni cándiaá iin nèhivì iyuhu ñà-ndùá cachí-yà nùù tutu yohó, dandu dandutu stná-yà quivì-né nùù libru xi vida ndiaha nicanicuahàn, te mà nunca nìhitáhvì-né cundoo-ne ñuu lì xí-yá ncacua cachí tutu yohó.

²⁰ (Dohó cachí Jesús vichi:)

—Yùhù nduí ana nì cache xì-nsiá nsidaa ñà-jaàn, te cachitnùhu stná xì-nsiá ñà-yàchì icúmî naxicocuñin ndé ndoó-nsiá —cachí-yà.

Pues ducanicoó, Señor Jesús. Yàchì cuní-nsiá naxicocuñin-ní.

²¹ Ni cúcumí nsidaa-nsiá gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Amén.